

Ekumenska zbirka Srečanja
55

**»DOMAČINI SO NAS SPREJELI
NADVSE LJUBEZNIVO«
(Apd 28,2)**

TEDEN MOLITVE ZA EDINOST KRISTJANOV 2020

LJUBLJANA
2020

Ekumenska zbirka Srečanja
55

**»DOMAČINI SO NAS SPREJELI
NADVSE LJUBEZNIVO«
(Apd 28,2)**

TEDEN MOLITVE ZA EDINOST KRISTJANOV 2020

LJUBLJANA
2020

KAZALO

Uvodne misli	3
Priprava tedna molitve za edinost 2020	4
Predstavitev glavne misli tedna molitve 2020	7
Posamezni dnevi	
1. dan	11
2. dan	16
3. dan	20
4. dan	24
5. dan	29
6. dan	34
7. dan	39
8. dan	43
Ekumensko besedno bogoslužje	47
Ekumenski položaj na Malti	54

Knjižica je namenjena samo notranji cerkveni uporabi. Po skupni predlogi *Papeškega sveta za edinost kristjanov* in *Svetovnega sveta Cerква* jo je pripravila in tisk oskrbela Komisija za ekumenizem pri Slovenski škofovski konferenci, Ljubljana, Poljanska 4. Izvirno gradivo v več jezikih je dostopno na naslednjih internetnih straneh:

<http://www.christianunity.va/content/unitacristiani/it/settimana-di-preghiera-per-l-unita/settimana-di-preghiera-per-l-unita-dei-cristiani-2020.html>

<https://www.oikoumene.org/en/resources/week-of-prayer/week-of-prayer>

Svetopisemsko besedilo je vzeto iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 1997 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane.

Odgovarja: škof dr. Stanislav Lipovšek, predsednik Komisije za ekumenizem pri Slovenski škofovski konferenci.

Tehnična obdelava: Emil Pevec, Trzin

Tisk: Tiskarna Rotosi d. o. o., Ljubljana

UVODNE MISLI

Gradivo za letošnji teden molitve za edinost so pripravili kristjani različnih Cerkev z Malte. Zgodovina krščanstva na tem sredozemskem otoku sega nazaj vse do časa apostolov. Sveti Pavel se je kot brodolomec rešil na obale Malte okoli leta 60. O gostoljubnih domačinih je Luka zapisal pohvalo: »Sprejeli so nas nadvse ljubeznivo«. Te besede so izbrane za letošnjo vodilno misel.

Gostoljubnost je nujno potrebna krepost, ko gre za iskanje krščanske edinosti. Kliče nas k medsebojni naklonjenosti in velikodušnosti do potrebnih, zlasti do ljudi, ki ne delijo z nami istega jezika, kulture ali vere.

Delitve med kristjani obstajajo že dolga stoletja. Nasprotujejo Božji volji, so v spotiko svetu in škodujejo oznanjevanju evangelija. Premaga jih lahko samo moč molitve, v katero zaupamo.

Molitev za edinost ni nekaj osamljenega, ampak je pridružitvev Jezusovi molitvi v dvorani zadnje večerje. V tem je njena posebna odličnost in lepota. Ne molimo sami, ampak svoj šibki glas pridružimo glasu Božjega Sina, njegovi prošnji, ki jo bo Oče ob svojem času uslišal. Jezus je molil, da bi bili vsi njegovi učenci eno, »da bo svet veroval« v Sina in prek njega v Očeta.

V molitvi doživljamo, da edinost ne more biti zgolj sad človeških naporov, ampak je vedno delo Svetega Duha. Edinosti ne moremo »ustvariti«, »izdelati« ali »organizirati«. Lahko jo samo sprejmemo kot dar Duha, ko smo notranje dovolj pripravljene za to.

dr. Bogdan Dolenc,
član Komisije za ekumenizem pri Slovenski škofovski konferenci

PRIPRAVA TEDNA MOLITVE ZA EDINOST 2020

Navada je, da na severni polobli obhajamo teden molitve v dneh med 18. in 25. januarjem. Ta dva datuma je leta 1908 predlagal Paul Wattson, ameriški anglikanec, ki je 1909 prestopil v katoliško Cerkev. Datuma zaobjemata teden med praznikoma sv. Petra in sv. Pavla in imata zato simbolični pomen (po rimskem koledarju so v tistem času 18. januarja praznovali Sedež apostola Petra, 25. januarja pa je praznik Spreobrnitve apostola Pavla). Gradivo za teden molitve že dolga leta skupaj pripravljata *Papeški svet za edinost* in komisija *Vera in cerkvena ureditev (Faith and Order)* pri Svetovnem (Ekumenskem) svetu Cerква. Namenjeno je za obhajanje tedna molitve kot tudi za druge priložnosti čez leto, ko naj bi bilo v pomoč in spodbudo za zasebno ali skupno molitev ob drugih ekumenskih srečanjih. Pri njih naj bi izražali tisto stopnjo občestva, ki je že dosežena in molili za polno edinost, ki jo hoče Kristus. Na južni polobli obhajajo teden molitve v bližini binkoštnega praznika, ki je prav tako pomenljiv simbolični dan za edinost Cerкve.

Gradivo, ki je pripravljeno na svetovni ravni, je prilagojeno za rabo na narodni ravni. Za to pri nas poskrbi Komisija za ekumenizem (prejšnje ime: *Slovenski ekumenski svet*) pri Slovenski škofovski konferenci v sodelovanju s predstavniki drugih Cerкva. Zaželelo je, da vse Cerкve in skupnosti vključijo gradivo v svoja bogoslužja. Uporabno je tudi za biblične skupine. Študij in pogovor naj se zaokrožita s skupnimi prošnjami. Berila, razmišljanja in prošnje so lahko tudi pripomoček za osebno molitev, ki naj jo spremlja zavest, da smo povezani v občestvo z vsemi, ki po svetu molijo za večjo vidno edinost kristjanov. Za vsak dan je izbrano eno berilo in evangelij, ki mu sledi kratko razmišljanje.

Za pripravo osnutka za letošnji (2020) teden molitve so bile izbrane krščanske Cerкve in skupnosti na Malti. Poleg večinske katoliške Cerкve so na otoku navzoči še naslednji: metodisti, anglikanci (Church of England, Church of Scotland), pravoslavni Rusi in Grki ter luterani. Rimskokatoliška škofovska konferenca ter Ekumenski svet na Malti (*Christians Together in Malta*) sta zaupa-

la to nalogo pripravljalnemu odboru. Skupina se je srečevala spomladi 2018 v nadškofijskem bogoslovnem semenišču v Tal-Virtù v Rabatu. Gradivo so izročili mednarodni skupini pod pokroviteljstvom *Papeškega sveta za edinost* in *Svetovnega sveta Cerkev* (SSC).

Svetopisemski odlomek, ki je izhodišče molitev in razmišljanj (Apd 27,18-28,10)

Vihar na morju

27:18 Ker nas je vihar silovito premetaval, so naslednji dan mornarji začeli z ladje odmetavati tovor, 19 tretji dan pa so s krova lastnoročno odvrkli ladijsko opremo. 20 Več dni ni bilo videti ne sonca ne zvezd in divje neurje ni pojenjalo. In tako smo izgubljali vsakršno upanje na rešitev.

21 Že dolgo nam nobena jed ni več teknila. Tedaj je Pavel stopil mednje in jim rekel: »Morali bi me poslušati, možje, in se ne bi smeli oddaljiti od Krete: tako bi si bili prihranili to nezgodo in škodo. 22 A zdaj vas spodbujam, bodite pogumni! Nobeden izmed vas ne bo izgubil življenja, samo ladja bo šla v izgubo.

23 Zakaj nocoj je stopil k meni angel Boga, ki mu pripadam in služim, 24 in mi je rekel: »Ne boj se, Pavel! Pred cesarja moraš stopiti in glej, Bog ti poklanja življenje vseh, ki so s tabo na ladji!« 25 Zato bodite pogumni, možje! Zaupam v Boga, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno. 26 Mora nas zanesti na kak otok.«

27 Bila je že štirinajsta noč, odkar nas je premetavalo po Adriji. Okrog polnoči se je mornarjem zazdelo, da se bliža kopnina.

28 Spustili so grezilo in namerili dvajset sežnjev. Nato so se pomaknili malo naprej, vnovič spustili grezilo in namerili petnajst sežnjev. 29 Bali so se, da ne bi zadeli ob kak oster greben, zato so s krme vrgli štiri sidra in željno čakali, da bi se zdanilo.

30 Mornarji so nato poskušali pobegniti z ladje: spustili so v morje pomožni čoln s pretvezo, da nameravajo vreči sidra tudi s premca. 31 Tedaj je Pavel rekel stotniku in vojakom: »Če ti ne

ostanejo na krovu, za vas ni več rešitve.« 32 Zato so vojaki posekali vrvi pomožnega čolna in pustili, da ga je odneslo.

33 Preden se je začelo daniti, je Pavel vsem prigovarjal, naj kaj zaužijejo. Govoril je: »Danes je že štirinajsti dan, odkar čakate brez jedi in se ne dotaknete hrane. 34 Zato vas prosim, zaužijte kaj: to je vaša rešitev! Nikomur od vas se ne bo niti las izgubil z glave.« 35 Po teh besedah je vzel kruh, se vpričo vseh zahvalil Bogu, ga razlomil in začel jesti. 36 Vsem se je vrnil pogum, tako da so tudi sami segli po hrani. 37 Na ladji nas je bilo vsega skupaj dvesto šestinsedemdeset. 38 Ko so se dosita najedli, so začeli metati žito v morje, da bi bila ladja lažja.

Brodolom

39 Ko se je zdanilo, niso prepoznali kopnine. Zagledali so zaliv z nizkim obrežjem; preudarjali so, ali bi mogli ladjo spraviti tja. 40 Na obeh straneh so odvezali sidra in jih pustili v morju. Hkrati so zrahljali vrvi pri krmilih ter razpeli prednje jadro in se z vetrom, ki je pihal, usmerili proti obrežju. 41 Toda naleteli so na greben, tako da je ladja nasedla: premec se je zagozdil in se ni več premaknil, krma pa se je pod silo valov začela lomiti. 42 Vojaki so sklenili jetnike pobiti, da ne bi kateri odplaval proč in pobegnil. 43 Stotnik pa je hotel rešiti Pavla, zato jim je preprečil njihov naklep. Ukazal je, naj se najprej poženejo v vodo vsi, ki znajo plavati, in odidejo na suho. 44 Drugi pa naj odrinejo na deskah ali na ladijskih razbitinah. In tako se je zgodilo, da so se vsi rešili na kopno.

Pavel na Malti

28:1 Ko smo se tako rešili, smo izvedeli, da se otok imenuje Malta. **2 Domačini so nas sprejeli neverjetno ljubeznivo.** Ker se je pripravljalo k dežju in je bilo mraz, so zakurili kres in nas vse zbrali ob njem. 3 Pavel je nabral kup dračja in ga vrgel na ogenj; tedaj pa je od vročine iz dračja švignila kača in se mu privila na roko. 4 Ko so domačini videli, kako mu žival visi z roke, so govo-

rili med sabo: »Ta človek je gotovo morilec: rešil se je iz morja, zdaj pa mu Pravičnost ne pusti, da bi živel.« 5 Pavel pa je kačo stresel v ogenj, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo. 6 Pričakovali so, da mu bo roka otekla ali da se bo hipoma zgrudil mrtev. Dolgo so čakali; nazadnje pa so videli, da se mu ni zgodilo nič hudega. Tedaj so spremenili svoje mnenje in govorili: »To je bog!«

7 V okolici tega kraja so bila zemljišča; njihov lastnik je bil pravak otoka, Publij po imenu. Ta nas je sprejel in prijazno gostil tri dni. 8 Publijev oče je prav tedaj ležal bolan, mučili sta ga vročica in griža. Pavel je prišel k njemu in molil, položil nanj roke in ga ozdravil. 9 Po tem dogodku so prihajali tudi drugi bolniki z otoka in bili so ozdravljeni. 10 Zato so nas obsipali z velikimi častmi in ob odhodu so nas oskrbeli z vsem, da ne bi trpeli pomanjkanja. 11 Po treh mesecih smo se odpeljali z ladjo, ki je prezimila na otoku...

PREDSTAVITEV GLAVNE MISLI TEDNA MOLITVE 2020

»Domačini so nas sprejeli nadvse ljubeznivo« (Apd 28,2)

Gradivo za teden molitve za edinost 2020 so pripravile krščanske Cerkve na otokih Malta in Gozo (*Christians Together in Malta*). 10. februarja mnogi kristjani na Malti obhajajo praznik brodoloma sv. Pavla. Z njim hvaležno obeležujejo prihod krščanstva na oba otoka. Ta dan berejo odlomek iz Apostolskih del, ki je izbran za izhodišče letošnjega tedna molitve.

Pripoved se začne s tem, da Pavla kot jetnika z ladjo odpeljejo v Rim (Apd 27,1sl.). Čeprav je vklenjen in se plovba izkaže za zelo nevarno, se po njem nadaljuje poslanstvo, ki mu ga je namenil Bog.

Pripoved se bere kot klasična drama ljudi, ki se soočajo s strašnimi močmi narave. Potniki na ladji so prepuščeni silovitosti morja in nevihte, ki divja okoli njih. Te sile jih zanesejo na neznan področja, kjer so izgubljeni in brez upanja, da preživijo.

Skupino 276 ljudi na krovu sestavljajo različne skupine. Moč in oblast sta v rokah stotnika in vojakov, vsi skupaj pa so odvisni od spretnosti in izkušenj mornarjev. Vse prevzame strah, življenje vseh je na nitki, najbolj pa to velja za vkljenjene jetnike. Njihovo življenje ne velja nič. Ko ladja nasede in se začne lomiti, vojaki »sklenejo jetnike pobiti, da ne bi kateri odplaval proč in pobegnil« (27,42). Med plovbo naraščata napetost in strah pred smrtjo. Zato je med različnimi skupinami vse večje nezaupanje. A tu je Pavel, ki se izkaže za trdno oporno točko miru sredi zmešnjave. Zaveda se, da njegovega življenja ne usmerja slepa in brezdušna usoda, ampak da je v Božjih rokah, saj pripada Bogu in mu služi (prim. 27,23). V tej veri povsem zaupa, da bo zagovarjal svojo zadevo pred rimskim cesarjem. V moči te vere se sedaj pogumno postavi pred sopotnike in se zahvaljuje Bogu. Vsem se vrne pogum. Po Pavlovem zgledu si razdelijo kruh. Poveže jih novo upanje in zaupanje v njegove besede.

Ti dogodki osvetlujejo glavno sporočilo odlomka, ki je sporočilo o Božji previdnosti. Stotnik se je bil odločil za plovbo kljub slabemu vremenu. Mornarji se sproti odločajo, kako bodo krmarili ladjo skozi vihar. Na koncu pa se vsi ti načrti izjalovijo. Reši jih Božja previdnost, ker ostanejo skupaj in prepustijo ladjo brodolomu. Ladja in ves dragoceni tovor gre v izgubo, življenje pa so rešena, kajti »nikomur od vas se ne bo niti las izgubil z glave« (27, 34; prim. Lk 21,18).

Ko si prizadevamo za edinost kristjanov, se moramo prav tako zanašati na Božjo previdnost. Pri tem se bomo morali odpovedati marsičemu, na kar smo morda zelo navezani. Za Boga je pomembno le eno: rešitev vseh ljudi.

Ladjo s potniki, ki so tako različni in neuglašeni med seboj, nazadnje zanese na otok, kjer nasedejo (prim. 27,26). Po sili razmer potujejo z isto ladjo in dosežejo isti cilj. Gostoljubje, ki jim ga izkažejo otočani, razodeva temeljno človečnost, ki povezuje vse ljudi med seboj in je vsem skupna. Ko se zberejo okoli ognja, obkro-

ženi z ljudmi, ki jih ne poznajo in ne razumejo njihove govornice, razlik glede oblasti in statusa ni več. Skupina 276 ljudi ni več igrača brezdušnih naravnih sil. Sedaj jih objema ljubeča Božja previdnost. Ponavzočujejo jim jo ljudje, ki jih sprejmejo »nadvse ljubeznivo« (28,2). Prezebli so in premočeni. Ob ognju se lahko pogrejejo in posušijo. Ponudijo jim hrano. Nudijo jim zavetje, dokler ne morejo varno nadaljevati poti proti Rimu.

Dandanes zelo številni ljudje doživljajo na istem Sredozemskem morju podobne strahote. V zgodbah sodobnih migrantov se pojavljajo ista zemljepisna imena - Malta, Italija ... -, ki jih omenjajo Apostolska dela. Na drugih koncih sveta prav tako mnogi potujejo po morju in po celini, ko bežijo pred naravnimi nesrečami, vojno in revščino. Tudi njihova življenja so prepuščena na milost in nemilost velikanskim, hladnim in brezdušnim silam. To niso le naravne, ampak tudi politične, gospodarske in človeške sile. Človeška brezbriznost se danes kaže v različnih oblikah, ko npr. obupanim ljudem za velike vsote prodajajo mesta na nezanesljivih plovilih, ko politični odločevalci ne pošljejo ladij za reševanje ali ko ladjam z migranti ne pustijo vpluti v svoja pristanišča. To je le nekaj primerov. Ko se kristjani vsi skupaj soočamo s to migrantsko krizo, nam zgodovina postavlja vprašanje: ali se pridružujemo tem hladnim silam brezbriznosti? Ali pa tem ljudem morda vendarle izkazujemo prijaznost in tako postajamo pričevalci za Božjo ljubečo previdnost, ki vodi vse ljudi.

Gostoljubnost je nujno potrebna krepost, ko gre za iskanje krščanske edinosti. Kliče nas k večji velikodušnosti do potrebnih. Ljudje, ki so z »neverjetno ljubeznivostjo« sprejeli Pavla in njegove spremljevalce, še niso poznali Kristusa. Kljub temu je njihova izredna naklonjenost zblížala in povezala med seboj razdeljene prišleke. Ljudje bodo spoznavali našo krščansko edinost ne le prek naše medsebojne gostoljubnosti, čeprav je ta pomembna, ampak tudi prek naklonjenosti pri srečevanju z ljudmi, ki ne delijo z nami istega jezika, kulture ali vere.

Tudi preko takšnih viharnih potovanj in naključnih srečanj se izpolnjuje Božja volja za njegovo Cerkev in za vse ljudi. Pavel bo v Rimu oznanjal, »da je bilo to Božje odrešenje poslano poganom« to je vsem ljudstvom (Apd 28,28).

Razmišljanja v tednu molitve in besedno bogoslužje se bodo osredotočala na besedilo iz Apostolskih del. Teme posameznih dni so naslednje:

1. dan: Sprava: kaj pomeni vreči tovor v morje?
2. dan: Razsvetljenje: iskanje in razodevanje Kristusove luči
3. dan: Upanje: Pavlovo oznanilo
4. dan: Zaupanje: Ne bojte se, samo verujte!
5. dan: Moč: skupaj lomimo kruh, da nas hrani na poti
6. dan: Gostoljubnost: sprejeli so nas nadvse ljubeznivo
7. dan: Spreobrnjenje: spremeniti srce in duha
8. dan: Velikodušnost: prejemanje in dajanje

PRVI DAN (sobota, 18. januarja):

SPRAVA: KAJ POMENI VREČI TOVOR V MORJE? (Apd 27,18-28,21)

UVOD

Na začetku letošnjega tedna molitve za edinost kristjanov nas navdaja hvaležnost, ki jo mašna molitev takole izraža: »Bog, naš Oče, zahvaljujemo se ti in te hvalimo po Jezusu, Odrešeniku in Gospodu, za vse delovanje tvoje ljubezni v svetu. Ti si začetnik vsakega prizadevanja za mir in edinost.« Ekumensko gibanje je nastalo »po delovanju milosti Svetega Duha« (E 1) pred več kot sto leti. Rodilo je in še rodi čudovite sadove. Je ena najsvetlejših točk v sicer mračnem 20. stoletju, ki je prineslo dve strahotni svetovni vojni. Zbliževanje med kristjani različnih Cerkva in skupnosti je Božje delo in zato velik razlog za našo hvaležnost.

Berilo: Vihar na morju (Apd 27,1-2.6.9-11.13-20)

Berilo iz Apostolskih del.

Ko je bilo sklenjeno, da odplovemo v Italijo, so Pavla in nekaj drugih jetnikov izročili stotniku Juliju iz Avgustove čete. Vkrkali smo se na ladjo, ki je plula iz Aleksandrije v Italijo. Plovba je postajala čedalje bolj nevarna. Zato je Pavel svaril in govoril: »Možje, vidim, da bo plovba nevarna in pogubna ne samo za tovor in za ladjo, ampak tudi za naše življenje.« Toda stotnik je bolj zaupal krmarju in ladijskemu lastniku kakor Pavlovim besedam. Začel je pihljati rahel južni veter, in mislili so že, da se jim je načrt posrečil: dvignili so sidra in pluli naprej blizu obale Krete. Toda kmalu je od otoka planil orkanski veter. Potegnil je ladjo s seboj, da ni mogla več držati smeri, in predali smo se vetru, kamor nas je nosil. S skrajnimi napori smo komaj obvladovali pomožni čoln. Mornarji so ga dvignili, nato so ladjo zavarovali tako, da so jo vso opasali z vrvmi. Ker nas je vihar silovito premetaval, so

naslednji dan mornarji začeli z ladje odmetavati tovor, tretji dan pa so s krova lastnoročno odvrgli ladijsko opremo. Več dni ni bilo videti ne sonca ne zvezd in divje neurje ni pojenjalo. In tako smo izgubljali vsakršno upanje na rešitev.

Spev z odpevom – Ps 85: Blizu je Božje rešenje

Odpev: Blizu je rešitev tistim, ki se Boga bojijo.

Gospod, dobrohoten si bil svoji deželi,
omogočil si Jakobovo vrnitev.
Odpustil si krivdo svojemu ljudstvu,
pokril si vse njihove grehe. *Odpev.*

Spreobrni nas, Bog, naš rešitelj,
odstrani svojo nejevoljo, ki jo imaš z nami.
Se boš vekomaj srdil nad nami,
boš podaljševal svojo jezo od roda do roda? *Odpev.*

Nas ne boš znova poživil,
da se bo tvoje ljudstvo veselilo v tebi?
Pokaži nam, Gospod, svojo dobroto,
daj nam svoje odrešenje! *Odpev.*

Poslušam, kaj govori Gospod Bog:
Zares, govori o miru
svojemu ljudstvu in svojim zvestim.
Zares, blizu je njegova rešitev tistim, ki se ga bojijo,
da bo slava prebivala v naši deželi. *Odpev.*

Aleluja. Kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan. Aleluja.

Evangelij: Prilika o farizeju in cestninarju (Lk 18,9-14)

Iz svetega evangelija po Luku.

Tisti čas je Jezus nekaterim, ki so zaupali vase, da so pravični, in so zaničevali druge, povedal tole priliko: »Dva človeka sta šla v tempelj molit: eden je bil farizej, drugi cestninar. Farizej se je postavil in pri sebi molil takóle: ›Bog, zahvaljujem se ti, da nisem kakor drugi ljudje: grabežljivci, krivičniki, prešuštniki ali tudi kakor ta cestninar. Postim se dvakrat na teden in desetino dajem od vsega, kar dobim.‹ Cestninar pa je stal daleč proč in še oči ni hotel vzdigniti proti nebu, ampak se je tolkel po prsih in govoril: ›Bog, bodi milostljiv meni grešniku!‹ Povem vam, ta je šel opravičen domov, oni pa ne; kajti vsak, kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.«

NAGOVOR

V evharistični molitvi za spravo takole molimo k nebeškemu Očetu: »Priznavamo, da v človeštvu, ki je še zmeraj nesrečno razdvojeno, ti nenehno deluješ in si začetnik vsakega prizadevanja za mir in edinstvo. Tvoj Sveti Duh deluje v srcih ljudi, da se sovražniki spravijo, si nasprotniki podajo roke in se sprti narodi odločijo za sodelovanje.«

Ekumensko gibanje je véliki Božji načrt sprave med ločenimi kristjani. Nepogrešljiva sestavina sprave je očiščenje zgodovinskega spomina. Iz naše preteklosti smo namreč marsikaj podedovali. To so prastara bremena, zamere, nesporazumi in predsodki. Nastali so večinoma zato, ker se med sabo slabo poznamo. Papež Janez Pavel II. je zapisal: »Gospodove učence morajo nagibati ljubezen, pogum za resnico in iskrena volja, da si med seboj odpustijo in se spravijo. Poklicani so, da z milostjo Svetega Duha *skupaj ponovno premislijo bolečo preteklost* ter rane, ki jih ta preteklost žal še danes povzroča. Iskreno in resnicoljubno naj skupaj

priznajo storjene napake. Naš pogled mora biti *čist in se mora umiriti v resnici. Oživljati ga mora Božje usmiljenje.*«

V nekem smislu moramo torej tudi mi posnemati mornarje na ladji, na kateri je apostol Pavel potoval v Rim in je zašla v vihar. V največji stiski so pometali v morje vse, kar ni bilo najnujnejše. Mi pa moramo odvreči z krova naše ladje v morje Božjega usmiljenja tisti tovor, ki ga kristjani različnih Cerkva morda vlečemo s seboj že stoletja: medsebojne predsodke, zgrešene podobe, krivične obtožbe in obsodbe, zamere in krivice.

V razmerju do vzhodne pravoslavne Cerkve se je takšno očiščenje zgodovinskega spomina zgodilo tik pred koncem vesoljnega cerkvenega zbora, 7. decembra leta 1965. Takrat je bilo hkrati v Rimu in Carigradu preklicano medsebojno izobčenje iz davnega leta 1054. Torej je trajalo kar 911 let. S tem dejanjem pa je bilo »odstranjeno iz spominjanja in iz sredine obeh Cerkva«. Odprla se je pot za odpuščanje in složno zavzemanje za edinost. Pot do tega ganljivega dogodka sta na katoliški strani pripravljala dva papeža svetnika, sv. Janez XXIII. in sv. Pavel VI., na pravoslavni pa tudi svetniški patriarh Atenagora.

V razmerju do Cerkva in skupnosti iz reformacije pa so takšno očiščenje zgodovinskega spomina predstavljali dogodki in srečanja ob obeleževanju petstoletnice reformacije. Papež Frančišek se je ob dnevu reformacije 2016 udeležil začetka spominskih slovesnosti v Lundu na Švedskem. Tam je povedal, da »se ne smemo sprijazniti z razdeljenostjo in medsebojno odtujitvijo, ki sta nastali z delitvijo. Imamo priložnost, da popravimo škodo, ki je nastala v zgodovini. To storimo tako, da premagamo spore in nesporazume. Na našo skupno zgodovino moramo gledati z ljubeznijo in poštenostjo, priznati moramo napake in prositi za odpuščanje. Samo Bog je Sodnik.« Mi se ne smemo postavljati za sodnike zgodovine.

Vsa omenjena dejanja sprave so bila možna na osnovi ponižnosti, ki jo naroča Jezus v evangeliju. Tudi po tolikih grehah, ki so

prispevali k zgodovinskim delitvam, *je edinost kristjanov možna*, če se le ponižno zavedamo, da smo grešili proti edinosti in smo pripravljeni stopiti na pot spreobrnjenja.

PROŠNJE

Gospod Jezus Kristus, z besedo in zgledom nas učiš ponižnosti. Prosimo te:

1. Ne daj, da bi kakor farizej zaupali vase, da smo pravični, in bi zaničevali druge.
2. Bodi milostljiv nam grešnikom, ki povzročamo delitve in premalo napravimo za spravo.
3. Naj bomo sposobni odvreči ves nepotreben tovor preteklih zamer, predsodkov in krivic.
4. Naj bo tvoja Cerkev kraj resnice in svobode, pravičnosti in miru.
5. Pomagaj nam premagati delitve v naših družinah, župnijah in v narodu.
6. Sprejmi pred Božji prestol vse pokojne, ki so si med nami prizadevali za edinost kristjanov.

Nebeški Oče, večni Bog, varno vodi ladjo Cerkve skozi vse viharje in preizkušnje. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

DRUGI DAN (nedelja, 19. januarja):

RAZSVETLJENJE: ISKANJE IN RAZODEVANJE KRISTUSOVE LUČI

UVOD

V letošnjem tednu molitve za edinost spremljamo apostola Pavla na njegovem zadnjem potovanju z vzhoda v Rim, kjer je prestal mučeniško smrt. Malo je manjkalo, da se ne bi njegovo življenje končalo že na poti, med razbitinami ladje, na kateri je potoval in jo je vihar treščil na čeri ob obali otoka Malte. A Božja previdnost je hotela drugače. – Bog v svoji previdnosti vodi tudi naša pota in pota krščanskih Cerkva. Doživljamo pretrese in viharje, a ne omagujemo. Z nami je Tisti, ki je nekoč pomiril vihar na morju, še več, ki je vstal od mrtvih in živi.

Berilo: Zaupam v Boga (Apd 27,20-22)

Berilo iz Apostolskih del.

Več dni ni bilo videti ne sonca ne zvezd in divje neurje ni poje-njalo. In tako smo izgubljali vsakršno upanje na rešitev. Že dolgo nam nobena jed ni več teknila. Tedaj je Pavel stopil med mornarje in jim rekel: »Morali bi me poslušati, možje, in se ne bi smeli od-daljiti od Krete: tako bi si bili prihranili to nezgodo in škodo. A zdaj vas spodbujam, bodite pogumni! Nobeden izmed vas ne bo izgubil življenja, samo ladja bo šla v izgubo.«

Spev z odpevom – Psalm 119: Veselje nad Božjo besedo in postavo

Odpev: Tvoja beseda je svetilka mojim nogam.

Tvoja beseda je svetilka mojim nogam,
luč na moji stezi.

Prisegel sem in bom vztrajal,
da se držim tvojih pravičnih sodb. *Odpev.*

Zelo sem postal nesrečen,
 Gospod, poživi me s svojo besedo.
 Naj ti vendar ugajajo darovi mojih ust, o Gospod,
 úči me svojih sodb. *Odpev.*

Moje življenje je v tvojih rokah,
 vendar ne pozabljam tvoje postave.
 Krivičniki so mi nastavili zanko,
 vendar ne odstopam od tvojih ukazov. *Odpev.*

Zadele so me hude nadloge,
 Gospod, oživi me, kakor si obljubil.
 Gospod, darovi mojih ust naj ti ugajajo,
 úči me svojih sodb. *Odpev.*

Aleluja. Verujemo, Gospod, pomagaj naši neveri! Aleluja.

Evangelij: Jezus pomiri vihar (Mr 4,35-41)

Iz svetega evangelija po Marku.
 Ko se je tisti dan zvečerilo, je Jezus rekel svojim učencem:
 »Prepeljimo se na drugo stran!« Ko so odslovili množico, so ga
 vzeli v čoln, kakor je bil. Tudi drugi čolni so pluli z njim. Nastal
 je velik vihar in valovi so pljuskali v čoln, tako da je bil že poln
 vode. On pa je bil na krmi in je spal na blazini. Zbudili so ga in
 mu rekli: »Učitelj, ti ni mar, da smo izgubljeni?« In vstal je, za-
 pretil vetru in rekel jezeru: »Utihni! Molči!« In veter se je polegel
 in nastala je globoka tišina. Njim pa je rekel: »Kaj ste strahopet-
 ni? Ali še nimate vere?« Prevzel jih je velik strah in spraševali so
 se: »Kdo neki je ta, da sta mu pokorna celo veter in jezero?«

NAGOVOR

Čeprav vklenjen v verige, je Pavel hrabril sojetnike in mornarje
 na ladji, ki se je znašla v viharju. Zagotovil jim je celo: »Nobeden
 izmed vas ne bo izgubil življenja. Zaupam v Boga, da bo tako.«

Bog je hotel, da Pavel prispe v Rim, se tam pridruži apostolu Petru in tako oba potrdita svoje pričevanje za Kristusa s krvjo. Božja volja je bila, da postane Rim kraj, kamor bodo kristjani vseh časov romali na grobova obeh apostolov.

Leta 2008 smo obhajali Pavlovo leto, ki ga je razglasil papež Benedikt XVI. ob dvatisočletnici njegovega rojstva v Tarzu. Papež je hotel, da bi to praznovanje imelo tudi ekumenski značaj. Zato je ob odprtju slovesnosti skupaj s carigrajskim patriarhom Bartolomejem I. vstopil skozi »Pavlova vrata« v njegovo baziliko v južnem delu Rima.

Pavel je bil velik iskalec edinosti. V svojih pismih je podajal resnice, ki so osnova za edinstvo. Učil je, da je resnica samo ena, poti do nje pa so lahko različne. V središče je postavil ljubezen. Zapel je hvalnico ljubezni, ki je najodličnejša pot k edinosti. O njej razmišlja s pomočjo podobe telesa. Pravi, da vsi krščeni skupaj sestavljamo telo, ki ne sme in ne more biti razdeljeno. Temelj edinosti sta Jezus Kristus, ki je glava in Sveti Duh, ki je duša tega telesa.

Preko Pavla nas Gospod sam nagovarja in sprašuje: Kako ste mogli raztrgati moje telo? Pred Kristusovim obličjem postane ta beseda hkrati nujna prošnja: »Privedi nas skupaj iz vseh ločitev. Daj, da se danes uresniči beseda, ki pravi: En kruh je, zato smo mnogi eno telo.«

Današnje berilo opisuje tesnobne ure plovbe po Sredozemlju. »Več dni ni bilo videti ne sonca ne zvezd in divje neurje ni pojejnalo. Izgubljali smo vsakršno upanje na rešitev.« Tako poroča Luka, zvesti Pavlov spremljevalec. V to negotovost in tempo pa kakor svetla luč posveti Pavlova beseda: »Bodite pogumni! Ne bojte se!« Zdi se, kakor da ponavlja Jezusove besede, s katerimi pomiri vihar na jezeru.

Kristjani včasih doživljamo podobno stisko ob pogledu na upadanje vere, na nasprotovanje veri in Cerkvi, na počasno rast edinosti. Oblaki včasih zagrnejo sonce in zvezde v našem osebnem

življenju. Skupaj z učenci bi najraje zaklicali Gospodu: »Učitelj, ti ni mar, da smo izgubljeni?« O, in še kako je Gospodu mar! On ni odpovedal. Odpovedala je naša vera, ker se bojimo in nimamo trdne vere.

»Tvoja beseda je svetilka mojim nogam,« pravi psalm. Nobena zemeljska noč ni tako temna, da je ne bi razsvetlila luč Božje besede. Noben vihar ni tako močan, da ga ne bi mogel Gospod pomiriti. Tako pravi tudi črnska duhovna pesem: »Položi svojo roko v dlan moža, ki je pomiril vihar. Položi svojo roko v dlan moža iz Galileje.«

PROŠNJE

Gospod Jezus Kristus, apostola Pavla je vodila tvoja previdnost skozi najhujše preizkušnje in ga reševala. Poslušaj naše prošnje:

1. Naj v moči tvoje besede drug drugega opogumljamo in hrabrimo.
2. Naj vztrajno beremo in preišljujemo Božjo besedo, ki je luč na naši stezi.
3. Pomiri viharje zla, sovraštva in preganjanj kristjanov.
4. Naj Evropa in naša dežela vnovič odkrijeta svoje krščanske korenine.
5. Naj kristjani različnih Cerkva obžalujemo in popravimo medsebojne krivične sodbe, besede in dejanja.
6. Naj se z naših src in ustnic neprestano dviga tvoja molitev za edinost kristjanov, kakršno ti hočeš.

Nebeški Oče, vodi svojo Cerkev, ki kot ladja pluje po viharnem morju sveta, v varno pristanišče tvojega kraljestva. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

TRETJI DAN (ponedeljek, 20. januarja):

UPANJE: PAVLOVO OZNANILO (Apd 27,22.34)

UVOD

Na poti k edinosti se kristjani srečujemo z mnogimi težavami. Včasih je podobna teku čez ovire. Zazdi se, da je korak zastal, da so ovire previsoke. Podobno so doživljali mornarji na ladji, ki je z apostolom Pavlom na krovu plula proti Italiji skozi divje neurje. Hrabril pa jih je ravno on, ki je bil vklenjen v verige in na poti v smrt. »Zaupam v Boga, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno,« jih je opogumljal. Tudi mi zaupajmo v Boga, da bo Jezusova molitev za edinost nekoč uslišana in uresničena.

Berilo: Zaupam v Boga (Apd 27,20-26)

Berilo iz Apostolskih del.

Več dni divje neurje ni pojenjalo. Tedaj je Pavel stopil med mornarje in jim rekel: »Nocoj je stopil k meni angel Boga, ki mu pripadam in služim, in mi je rekel: ›Ne boj se, Pavel! Pred cesarja moraš stopiti in glej, Bog ti poklanja življenje vseh, ki so s tabo na ladji!‹ Zato bodite pogumni, možje! Zaupam v Boga, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno. Mora nas zanesti na kak otok.«

Spev z odpevom – Ps 27: Bog je luč in rešitev

Odpev: Gospod je moja luč in moja rešitev.

Gospod je moja luč in moja rešitev,
koga bi se moral bati?

Gospod je trdnjava mojega življenja,
pred kom bi moral trepetati? *Odpev.*

Poslušaj, Gospod, moj glas, s katerim kličem,
izkaži mi milost in me usliši!

Tvoje obličje, Gospod, iščem.

Ne skrivaj svojega obličja pred mano! *Odpev.*

Moja pomoč si postal,
ne zavrzi in ne zapusti me, Bog moje rešitve.
Moj oče in moja mati sta me zapustila,
Gospod pa me sprejema. *Odpev.*

Verujem, da bom videl dobroto Gospodovo v deželi živih.
Upaj v Gospoda,
bodi močan, tvoje srce naj se opogumi,
upaj v Gospoda. *Odpev.*

**Aleluja. Učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen,
govori Gospod. Aleluja.**

Evangelij: Pridite k meni in se odpočijte (Mt 11,25-30)

Iz svetega evangelija po Mateju.

Tisti čas je Jezus spregovoril in rekel: »Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč. Vse mi je izročil moj Oče in nihče ne pozna Sina, razen Očeta, in nihče ne pozna Očeta, razen Sina in tistega, komur hoče Sin razodeti. Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.«

NAGOVOR

Dvajseto stoletje se je začelo v znamenju neomajne vere v napredek. Končalo pa se je kot eno najbolj mračnih in krvavih stoletij v zgodovini človeštva. Nobeno drugo ne pozna toliko žrtev nasilja. Nekaj svetlih točk pa je vendarle v njem, med njimi je prav gotovo rojstvo ekumenskega gibanja in dialoga. V 11. in 16. stoletju smo doživeli žalostno razkosanje ene svete Cerkve. V zadnjih sto letih pa se je pojavilo nekaj čisto novega in nepričakova-

nega. Prebudila se je zavest, da je ta razdeljenost sramota in pohujšanje svetu in da nasprotuje Kristusovi volji.

Naš čas zaznamuje globalizacija, to je povezovanje sveta v eno samo veliko svetovno vas. Ob tem dogajanju je ekumensko gibanje odgovor na znamenja časa. Narodi so med seboj vedno tesneje povezani in so vkrcani — hote ali nehote — v isti čoln. Zato je zблиževanje ena od prednostnih nalog kristjanov. Katoliška Cerkev se je na 2. vatikanskem koncilu nepreklicno pridružila širšemu ekumenskemu gibanju. Zanj je podala svoja načela. Papeži so po koncilu to misel podprli in učvrstili.

V zadnjih desetletjih je bilo veliko doseženo. Ločeni kristjani ne gledamo več drug na drugega kot na tujce, tekmece ali celo nasprotnike, ampak kot na brate in sestre. Mnogi nesporazumi, predsodki in nasprotja so izginili. Od preprirov in odtujenosti smo prešli k zблиževanju in razgovoru. Skupaj lahko molimo, skupaj pričujemo za vero in iskreno sodelujemo na mnogih področjih. Doživljamo, da je »veliko močnejše tisto, kar nam je skupno, kot tisto, kar nas ločuje.« Krščanske Cerkve počasi rastejo naproti »edinosti v med seboj spravljeni različnosti«.

Ekumenska misel je zrasla iz misijonske misli. Nastala je iz spoznanja, da smo predolgo časa v misijonih oznanjali »razdeljenega Kristusa«. Naše delitve smo iz Evrope izvozili na vse druge celine. Misijonarji različnih Cerkva so bili tekmece. Sedaj pa je prevladalo spoznanje, da bomo v misijonih in tudi v zahodnem svetu prepričljivi le, če bomo govorili z enim glasom.

Na našem romanju naproti edinosti se pojavljajo tudi težave, navzkrižja in razočaranja. V razmerju do naših pravoslavnih bratov in sester ostajajo velike razlike na ravni kulture in miselnosti. Razpoke se kažejo tudi med nekaterimi pravoslavnimi Cerkvami. V odnosu do protestantskih Cerkva pa so razlike večje in zadevajo nekatere verske resnice in pojmovanju služb v Cerkvi.

Ko občutimo bolečo rano razdeljenosti, se hkrati zavedamo, da naše skupne korenine segajo veliko globlje kakor pa naše delitve.

Med kristjani obstaja neka edinost, ki kljub razporom in razkolom v zgodovini ni bila nikoli povsem uničena. Kljub težavam, ki jih srečujemo na poti, smo polni zaupanja, saj je ekumensko gibanje že doslej obrodilo čudovite sadove. Vnovič smo odkrili, da smo na temelju skupnega krsta bratje in sestre in moremo počasi rasti v medsebojnem občestvu.

PROŠNJE

Poklicani smo v občestvo z Bogom Očetom, njegovim Sinom Jezusom Kristusom in Svetim Duhom. Čim bolj smo povezani s sveto Trojico, tem bolj smo eno med seboj. Prosimo troedinega Boga:

1. Utrdi v kristjanih zaupanje, da bo Jezusova molitev za edinost uslišana.
2. Jezus, Oče ti je vse izročil in samo ti ga najgloblje poznaš. Daj ga spoznati vsem, ki še ne verujejo vanj.
3. Ti daješ počitek utrujenim in obteženim. Daj večni počitek vsem, ki so se trudili za edinost.
4. Naj se kristjani učimo od tebe, ki si krotak in v srcu ponižen.
5. Uči nas pravega domoljubja in varuj nas vsake narodnostne in verske nestrpnosti in ozkosti.
6. Naj si prizadevamo za pravičnost, ki je temelj vsakega miru

Gospod Jezus, obljubil si, da nam bo Oče dal, kar koli ga bomo prosili v tvojem imenu. Izroči naše prošnje Očetu, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

ČETRTI DAN (torek, 21. januarja):

ZAUPANJE: NE BOJTE SE, SAMO VERUJTE!

UVOD

Katoliška Cerkev se je na drugem vatikanskem koncilu nepreklicno zavezala ekumenskemu gibanju in se pridružila širšemu prizadevanju kristjanov za edinost. V njem je prepoznala delovanje Svetega Duha. Ni več poti nazaj, ni več vračanja na staro. Edinost ni nekakšen privesek, ampak je v samem središču Božjega načrta. Z njo hoče Gospod zaobjeti vse ljudi. Bog hoče Cerkev zato, ker hoče edinost. Verovati v Kristusa pomeni hoteti edinost, je zapisal sv. Janez Pavel II.

Berilo: Željno so čakali, da bi se zdanilo (Apd 27,27-32)

Berilo iz Apostolskih del.

Bila je že štirinajsta noč, odkar nas je premetavalo po Adriji. Okrog polnoči se je mornarjem zazdelo, da se bliža kopnina. Spustili so grezilo in namerili dvajset sežnjev. Nato so se pomaknili malo naprej, vnovič spustili grezilo in namerili petnajst sežnjev. Bali so se, da ne bi zadeli ob kak oster greben, zato so s krme vrgli štiri sidra in željno čakali, da bi se zdanilo. Mornarji so nato poskušali pobegniti z ladje: spustili so v morje pomožni čoln s pretvezo, da nameravajo vreči sidra tudi s premca. Tedaj je Pavel rekel stotniku in vojakom: »Če ti ne ostanejo na krovu, za vas ni več rešitve.« Zato so vojaki posekali vrvi pomožnega čolna in pustili, da ga je odneslo.

Spev z odpevom – Ps 37: Ps 56: Tožba preganjanega

Odpev: V Boga zaupam, ne bojim se.

Na dan, ko se bojim, zaupam vate.
 V Boga, čigar besedo hvalim,
 v Boga zaupam, ne bojim se:
 kaj mi more storiti človek? *Odpev.*

Ti sam si štel moje tavanje,
 spravi moje solze v svojem mehu,
 mar niso v tvojem štetju?

To vem, da je Bog na moji strani. *Odpev.*

V Boga, katerega besedo hvalim,
 v Gospoda, katerega besedo hvalim,
 v Boga zaupam, ne bojim se:
 kaj mi more storiti človek? *Odpev.*

Dolžan sem ti, o Bog, obljube,
 izpolnil ti bom zahvalne daritve,
 ker si mojo dušo rešil pred smrtjo,
 moje noge pred padcem,

da bi hodil pred Bogom v luči življenja. *Odpev.*

**Aleluja. Iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost.
 Aleluja.**

Evangelij: Skrb in strah (Lk 12,22-34)

Iz svetega evangelija po Luku.

Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: »Ne skrbite za življenje, kaj boste jedli, in ne za telo, kaj boste oblekli. Saj je življenje več kot jed in telo več kot obleka. Pomislite na vrane: ne sejejo in ne žanjejo. Nimajo ne shrambe ne žitnice in vendar jih Bog hrani. Koliko več kakor ptice ste vredni vi! Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo podaljšati svoje življenje za komolec? Če torej ne zmorete niti najmanjše reči, kaj ste v skrbeh za drugo?

Pomislite na lilije, kako rastejo. Ne delajo in ne predejo, toda povem vam: Še Salomon v vsem svojem veličastvu ni bil oblečen kakor katera izmed njih. Če pa Bog tako oblači travo na polju, ki danes obstaja in jo jutri vržejo v peč, koliko bolj bo vas, maloverni! Zato tudi vi ne iščite, kaj boste jedli in kaj boste pili. Ne delajte si s tem skrbi! Vse to namreč iščejo narodi sveta. Vaš Oče vendar ve, da to potrebujete. Iščite njegovo kraljestvo in to vam bo navrženo.

Ne boj se, mala čreda, kajti vaš Oče je sklenil, da vam da kraljestvo. Prodajte svoje premoženje in dajte vbogajme. Naredite si mošnje, ki ne ostarijo, neizčrpen zaklad v nebesih, kamor se tat ne približa in kjer molj ne razjeda. Kjer je namreč vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce.«

NAGOVOR

Preteklo leto smo obeleževali stoto obletnico naše teološke fakultete. Ta častitljiva ustanova je v sto letih vzgojila več tisoč duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov in jih usposobila za dušnopastirsko in znanstveno delo. Od tega je bila štirideset let sramotno izključena iz univerze in zapostavljena. Številni njeni profesorji so bili več let po krivici zaprti. Kljub temu ni klonila, ampak je ravno v hudih časih doživljala svoj razcvet.

Naša teološka fakulteta v Ljubljani z oddelkom v Mariboru ima velike zasluge tudi na ekumenskem področju. Vzgajala je ekumenske delavce, ozirala se je na krščanski vzhod k pravoslavnim in na zahod k evangeličanom. Poglobljala in širila je poznavanje drugih Cerkva in skupnosti. Tega poslanstva so se naši profesorji zavedeli takoj ob ustanovitvi, saj smo se znašli v skupni državi s pravoslavnimi Srbi.

Profesor Franc Grivec nam je približal apostola Slovanov Cirila in Metoda in duhovno bogastvo krščanskega vzhoda. Sveta brata nam je predstavil kot apostola cerkvene edinosti in predstavnici

ka še nerazdeljene Cerkve v 9. stoletju. Tudi profesor Stanko Janežič je ves živel in gorel za edinost. Vse življenje je bil zazrt v »sveto Rusijo«, njeno bogoslovje in duhovnost ruskih svetnikov. Dolga leta je prirejal ekumenske dogodke v Mariboru in Prekmurju. Profesor in kasneje beograjski nadškof Franc Perko nas je navduševal za lepoto vzhodnega bogoslužja in bogastvo vzhodne teologije. S svojim širokim srcem je edinost tudi gradil. V Beogradu je pastiroval v najtežjih letih razpadanja Jugoslavije. Odprl je pot za novo obdobje lepih stikov med katoliško in Srbsko pravoslavno Cerkvijo.

Za edinost in bratske stike z našimi evangeličanskimi brati in sestrami so se v teh sto letih trudili še mnogi drugi. Teološka fakulteta se ni ozirala le na krščanski Vzhod, ampak je preučevala tudi zgodovino in teologijo protestantizma. Razlog za to je izjemna kulturna vloga, ki so jo pri nas odigrali protestantski pisci. Fakulteta že dolga desetletja izdaja ekumensko revijo. Sodeluje s pravoslavno fakulteto v Beogradu. Odprta je za študente drugih krščanskih veroizpovedi.

Teološki profesorji nam z govorjeno in pisano besedo pomagajo spoznavati nedoumljivo in neizčrpno Kristusovo bogastvo. Učijo nas, podobno kot apostol Pavel, da sedaj »le delno spoznavamo«, kakor v motnem ogledalu.

Vsaj od koncila naprej velja, da teološki prepiri spadajo v preteklost. Zamenjal jih je spoštljiv dialog resnice in dialog ljubezni. Celotna teologija mora razodevati duha edinosti. Ekumenska razsežnost je navzoča pri celotnem teološkem poučevanju in raziskovanju. Teologi raziskujejo Božje skrivnosti z ljubeznijo do resnice, z dobrohotnostjo in ponižnostjo.

Teološka fakulteta se zaveda, da mora iskati samo Božje kraljestvo in vse drugo ji bo navrženo. Še naprej bo med nami širila duha spoštljivega dialoga. Spominjala nas bo, da »se ljubezen ne ponaša in ne napihuje«, ampak »se veseli resnice«.

PROŠNJE

Gospod Jezus, učiš nas pravega odnosa do dobrin in zaupanja v tvojo previdnost. Prosimo te:

1. Nauči nas, da bomo hvaležni za tvoje darove in zadovoljni s tem, kar imamo.
2. Dobrine sveta so najprej last vseh ljudi. Nauči nas, da jih bomo delili z ljudmi v stiski.
3. Pomagaj nam, da se oklenemo preprostega in nezahtevnega sloga življenja.
4. Naj iščemo v vsem najprej Božje kraljestvo in se veselimo resnice, kjer koli jo najdemo.
5. Naj raziskujemo Božje skrivnosti z ljubeznijo do resnice, z dobrohotnostjo in ponižnostjo.
6. Naj se našim pokojnim ekumenskim delavcem izpolnijo hrepenjenja po popolni edinosti z Bogom.

Nebeški Oče, ti vedno uslišuješ svojega Sina, zato se pridružujemo njegovi molitvi za spravo in edinost med vsemi kristjani. Usliši nas po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

PETI DAN (sreda, 22. januarja):

MOČ: SKUPAJ LOMIMO KRUH, DA NAS HRANI NA POTI

UVOD

»Kakor je bil ta kruh, ki ga lomimo, prej raztresen po gorah, zgneten eno je postal.

Tako naj se zbere Tvoja Cerkev ob koncu zemlje v Tvoje kraljestvo. - Kakor je bila pijača, ki jo pijemo, skrita v grozdnih jagodah in je vino postala. Tako naj se zbere Tvoja Cerkev ob koncu zemlje v Tvoje kraljestvo.« - Ta lepa molitev daje ton današnjemu dnevu v tednu molitve za edinost. Spominja nas, da je naš veliki skupni cilj, da nekoč vsi kristjani skupaj obhajamo eno sveto evharistijo.

Berilo: Vzel je kruh, se zahvalil Bogu in ga razlomil (Apd 27,33-38)

Berilo iz Apostolskih del.

Preden se je začelo daniti, je Pavel vsem prigovarjal, naj kaj zaužijejo. Govoril je: »Danes je že štirinajsti dan, odkar čakate brez jedi in se ne dotaknete hrane. Zato vas prosim, zaužijte kaj: to je vaša rešitev! Nikomur od vas se ne bo niti las izgubil z glave.« Po teh besedah je vzel kruh, se vpricho vseh zahvalil Bogu, ga razlomil in začel jesti. Vsem se je vrnil pogum, tako da so tudi sami segli po hrani. Na ladji nas je bilo vsega skupaj dvesto šestinšedeset.

Spev z odpevom – Ps 77: Spomin na Izraelovo preteklost

*Odpev: **Bog je vekomaj zvest.***

Na dan svoje stiske iščem Gospoda,
ponoči se moja roka izteguje in ne omaguje.
Preudarjam dneve od nekdanj,
leta davnih vekov. *Odpev.*

»Nas bo mar Gospod na veke zavračal,
ne bo nikoli več dobrohoten?
Je za vedno izginila njegova dobrota,
je končal izrek za vse rodove? *Odpev.*

Videle so te vode, o Bog,
tudi morske globine so trepetale.
Oblaki so lili vode, oglašali so se oblaki,
tudi tvoje puščice so švigale.
Glas tvojega groma je bil v viharju,
bliski so razsvetljevali zemeljski krog. *Odpev.*

Čez morje je vodila tvoja pot,
tvoja steza čez velike vode,
a tvojih sledov ni bilo mogoče spoznati.
Kakor čredo si vodil svoje ljudstvo,
z Mojzesovo in Aronovo roko. *Odpev.*

Aleluja. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj. Aleluja.

Evangelij: Jezus nasiti pet tisoč mož (Mr 6,30-44)

Iz svetega evangelija po Marku.

Apostoli so se zbrali pri Jezusu in mu poročali o vsem, kar so storili in učili. Tedaj jim je rekel: »Pojdite sami zase v samotni kraj in se malo odpočijte!« Mnogo ljudi je namreč prihajalo in odhajalo, tako da še jesti niso utegnili. In odrinili so s čolnom sami zase v samotni kraj. Mnogi pa so jih videli, da odhajajo, in so jih prepoznali. Iz vseh mest so skupaj peš hiteli tja in prišli pred njimi.

Ko se je Jezus izkrcał, je zagledal veliko množico. Zasmilili so se mu, ker so bili kakor ovce, ki nimajo pastirja, in jih je začel učiti mnogo stvari. In ko je bila ura že pozna, so stopili k njemu njegovi učenci in mu govorili: »Samoten je ta kraj in ura je že pozna. Odpusti jih, da gredo v bližnje zaselke in vasi ter si kupijo

kaj hrane.« Odgovoril jim je in rekel: »Dajte jim vi jesti!« Dejali so mu: »Ali naj gremo nakupit kruha za dvesto denarijev in jim damo jesti?« On pa jim je rekel: »Koliko hlebov imate? Pojdite in pogledjte!« Ko so poizvedeli, so mu rekli: »Pet in dve ribi.«

Tedaj jim je ukazal, naj po skupinah vse posadijo po zeleni travi. Ko so posedli v gručah po sto in po petdeset, je vzel tistih pet hlebov in dve ribi, se ozrl v nebo, blagoslovil in razlomil hlebe ter dajal svojim učencem, da bi postregli ljudem. Tudi ribi je razdelil med vse. In vsi so jedli in se nasitili. Nato so pobrali dvanajst polnih košar koščkov in tudi ostanke rib. Tistih, ki so jedli kruh, pa je bilo pet tisoč mož.

NAGOVOR

Pisatelj Luka opisuje pretresljive dogodke na ladji, ki je bila tik pred brodolomom blizu obale otoka Malta. Štirinajst dni je že, odkar jih premetava neurje. V strahu za golo preživetje nimajo več niti volje, da bi kaj zaužili. Tedaj se oglasi apostol Pavel, jih opogumi in spodbudi, naj vendar kaj zaužijejo. »To je vaša rešitev,« jim pravi. Luka pa doda: »Vsem se je vrnil pogum.«

Dogodek spominja na preroka Elija, ki beži pred preganjalci, v puščavi omaga in si želi smrti. Gospodov angel pa mu preskrbi jed in pijačo in ga spodbudi: »Vstani in jej, sicer bo pot zate predolga.« V moči tiste jedi je Elija potoval štirideset dni in noči do Božje gore Horeb. Dosegel je cilj, goro Sinaj, goro zaveze in tam doživel srečanje z Bogom. Prepoznal ga je v glasu rahlega šepeta.

Nekaj podobnega doživita Jezusova učenca na poti v Emavs. Neznanega popotnika, za katerim se skriva Jezus, povabita, da ostane z njima. Izkaže se, da ne pogostita učenca njega, ampak da on pogosti njiju: »Sédel je z njima za mizo, vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil in jima ga dal.« Kakor da bi tudi on hotel reči: »Vzemita, jejta, sicer je pot za vaju pretežka in predolga.« In res, tudi tu pride do nenadnega preobrata. Prepoznata Jezusa in se polna veselja vrmeta v Jeruzalem.

Eno od imen za evharistijo je »sveta popotnica«. Z njim navadno označujemo poslednje obhajilo. Vendar to ime pove nekaj bistvenega o vsakem obhajilu: to je hrana, v moči katere kristjan more prehoditi pot do cilja. Brez nje prej ali slej duhovno sestradan omaga. Prvi kristjani so sredi preganjanj govorili: »Brez Gospodovih skrivnosti, to je brez evharistije, ne moremo živeti.«

Ob naših ekumenskih srečanjih doživljamo boleče dejstvo, da se še ne moremo skupaj udeleževati svete evharistije in prejemati obhajila z iste mize. To bolečino čutijo zlasti novoporočenci pri sklepanju ekumenske poroke, zakonci v mešanih zakonih in njihovi otroci ter vsi, ki se srečujemo pri ekumenskih bogoslužjih.

Evharistija je namreč zakrament, ki najpopolneje izraža edinnost, po kateri hrepenimo, ni pa še dosežena. Obenem je v evharistiji najsilnejša moč združevanja. Sv. Pavel pravi: »En kruh je. Zato smo mnogi eno telo; vsi smo namreč deležni enega kruha.« Kristus se osebno združi z vsakim od nas. Isti Kristus pa se združi tudi z vernikom poleg mene. On je kruh zame in tudi za drugega. In tako nas Kristus vse združuje s seboj in vsakega od nas z drugim. Tako smo vsi en sam kruh, eno samo telo. Udeležba pri Kristusovi daritvi je vrhunec naše združitve z Bogom in pomeni zato tudi polnost edinosti med Kristusovimi učenci.

V razmerju do pravoslavnihi glede evharistije praktično ni razlik. Drugače je v odnosu do Cerkev iz reformacije. Zaenkrat drug drugemu priznavamo veljaven krst. Smo pa še na poti od skupnega krsta k skupni evharistiji, ki zaenkrat še ni možna. Naša srčna želja pa je, da bi čim prej prišel dan popolnega občestva.

PROŠNJE

Gospod Jezus, hraniš nas s svojo besedo in svojim kruhom. Poznaš našo bedo in revščino, zato te prosimo:

1. Daj, da bomo spoštovali vsakdanji kruh in ga delili drug z drugim.
2. Pomagaj nam, da bi se uprli nezmernemu porabništvu in odmetavanju hrane.
3. Naj nad vse cenimo Gospodov dan in čudoviti zakrament evharistije, ki označuje in uresničuje edinost Cerkve.
4. Brez Gospodovih skrivnosti ne moremo živeti. Daj, da bomo spoštljivo prejeli sveto obhajilo.
5. Utrdi v kristjanih zavest, da smo po krstu bratje in sestre med seboj.
6. Pospeši prihod tistega dne, ko bomo vsi kristjani deležni ene Gospodove mize.

Nebeški Oče, vsak dan te prosimo za kruh in obilno nam ga daješ. Dajaj nam tudi nebeški kruh, da ne omagamo na poti. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

ŠESTI DAN (četrtek, 23. januarja):

GOSTOLJUBNOST: SPREJELI SO NAS NADVSE LJUBEZNIVO

UVOD

Ladja z apostolom Pavlom na krovu kot ujetnikom na poti v Rim se je po dveh tednih viharne plovbe razbila na čereh ob obali otoka Malte. Po Božji previdnost pa so se vsi potniki rešili in doživeli gostoljubje otočanov. Pavel je še enkrat izkusil, kar je zapisal v pismu Rimljanom: »Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu.« Zaupajmo, da je Bog voditelj tudi ekumenskega gibanja. On je začetnik in dovršitelj vsakega prizadevanja za mir in edinstvo.

Berilo: Brodolom in rešitev na otok Malto (Apd 27,39-44; 28,1-2)

Berilo iz Apostolskih del.

Ko se je zdanilo, niso prepoznali kopnine. Zagledali so zaliv z nizkim obrežjem; preudarjali so, ali bi mogli ladjo spraviti tja. Na obeh straneh so odvezali sidra in jih pustili v morju. Hkrati so zrahljali vrvi pri krmilih ter razpeli prednje jadro in se z vetrom, ki je pihal, usmerili proti obrežju. Toda naleteli so na greben, tako da je ladja nasedla: premec se je zagozdil in se ni več premaknil, krma pa se je pod silo valov začela lomiti. Vojaki so sklenili jetnike pobiti, da ne bi kateri odplaval proč in pobegnili. Stotnik pa je hotel rešiti Pavla, zato jim je preprečil njihov naklep. Ukazal je, naj se najprej poženejo v vodo vsi, ki znajo plavati, in odidejo na suho. Drugi pa naj odrinejo na deskah ali na ladijskih razbitinah. In tako se je zgodilo, da so se vsi rešili na kopno. Ko smo se tako rešili, smo izvedeli, da se otok imenuje Malta. Domačini so nas sprejeli neverjetno ljubeznivo.

Spev z odpevom – Ps 46: Bog je naše zavetje

Odpev: **Bog nam je zatočišče in moč.**

Bog nam je zatočišče in moč,
pomoč v stiskah, vedno navzoča.
Zato se ne bojimo, ko se zemlja spreminja
in se gore majejo v osrčju morja. *Odpev.*

Tokovi reke razveseljujejo Božje mesto,
najsvetejše med bivališči Najvišjega.
Bog je v njegovi sredi, ne bo omahovalo,
Bog mu bo pomagal ob nastopu jutra. *Odpev.*

Narodi so hrumeli, kraljestva omahovala;
povzdignil je svoj glas, zemlja se je zamajala.
Gospod nad vojskami je z nami,
trdnjava nam je Bog Jakobov. *Odpev.*

Gospod nad vojskami je z nami,
trdnjava nam je Bog Jakobov.
Končuje vojne do konca zemlje,
lok lomi, razbija sulico,
vozove sežiga z ognjem. *Odpev.*

Aleluja. Sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus sprejel vas. Aleluja.

Evangelij: Pouk gostom in gostitelju (Lk 14,12-24)

Iz svetega evangelija po Luku.

Tisti čas je Jezus govoril človeku, ki ga je povabil: »Kadar prire-
jaš kosilo ali večerjo, ne vabi ne prijateljev ne bratov ne sorodni-
kov ne bogatih sosedov, da te morda tudi oni ne povabijo in ti po-
vrnejo. Nasprotno, kadar prirejaš gostijo, povabi uboge, pohablje-
ne, hrome, slepe, in blagor tebi, ker ti ne morejo povrniti; povrnje-
no ti bo namreč ob vstajenju pravičnih.«

Ko je to slišal nekdo izmed tistih, ki so sedeli pri mizi, mu je rekel: »Blagor tistemu, ki bo obedoval v Božjem kraljestvu!« On pa mu je rekel: »Neki človek je priredil veliko večerjo in jih je mnogo povabil nanjo. Ko je bil čas za večerjo, je poslal svojega služabnika povabljenim povedat, naj pridejo, ker je že vse pripravljeno. Vsi pa so se začeli v en glas opravičevati. Prvi mu je rekel: »Njivo sem kupil in si jo moram iti ogledat; prosim te, imej me za opravičenega!« Drugi je dejal: »Pet jarmov volov sem kupil in jih grem preizkusit; prosim te, imej me za opravičenega!« Spet drugi mu je rekel: »Oženil sem se in zato ne morem priti.« Služabnik se je vrnil in to sporočil svojemu gospodarju.

Tedaj se je hišni gospodar razsrdil in dejal svojemu služabniku: »Pojdi brž na mestne ceste in ulice in pripelji sem uboge in pohabljene, slepe in hrome.« Služabnik je rekel gospodarju: »Gospod, zgodilo se je, kar si naročil, in še je prostor.« Tedaj je gospodar rekel služabniku: »Pojdi na pota in vzdolž ograj in prisili ljudi, naj vstopijo, da se napolni moja hiša. Kajti povem vam: Nobeden izmed onih povabljenih mož ne bo okusil moje večerje.«

NAGOVOR

Na sredini Sredozemskega morja južno od Sicilije leži majhen otok Malta, najmanjša država Evropske unije. Pravijo ji tudi »otok apostola Pavla«, saj je on tjakaj prinesel krščanstvo in to v zelo neobičajnih okoliščinah – kot jetnik in brodolomec. Okoli leta 60 po Kristusu je vklenjen na ladji potoval v Rim. Judovske oblasti v Cezareji so ga namreč obsodile na smrt, on pa je kot rimski državljani zahteval, da ga sodijo v Rimu. Na tej zadnji poti ga je spremljal evangelist Luka, ki je kot očividec podrobno opisal dramatično plovbo v zadnjih dveh poglavjih Apostolskih del. Na ladji so bili vojaki, mornarji in ujetniki, skupaj 276 oseb. Od otoka Krete dalje jih je zajel orkanski vihar in jih dva tedna premetal po morju. Pred obalo Malte je ladja doživela brodolom in se razbila, potniki pa so se po Božji previdnosti vsi rešili na obalo. S

strani otočanov so bili deležni izjemne gostoljubnosti, čeprav ti še niso poznali Kristusa.

Malta se zato prišteva med svetopisemske dežele. Je ena najbolj krščanskih dežel Evrope. Katoličanov je skoraj 90 odstotkov. Otok je tudi sedež malteškega viteškega reda, ki ima za svojo glavno nalogo oskrbo bolnikov in revnih. Red je prek Komende in prek Petra Pavla Glavarja povezan tudi s slovensko zgodovino in ima pri nas večje število članov.

Za geslo letošnjih molitev za edinost so kristjani na Malti izbrali pohvalo, ki jo je o takratnih domačinih zapisal Luka: »Sprejeli so nas nadvse ljubeznivo«. Ljubezniv sprejem in gostoljubnost zaznamujeta tudi današnje ekumenske odnose. Znamenja tega so vsakoletni medsebojni obiski med rimsko in carigrajsko Cerkvijo. Papeži so v zadnjih desetletjih razen Rusije obiskali že vse pravoslavne dežele. Potovali so tudi v dežele reformacije, zlasti Nemčijo, Švico in Veliko Britanijo. Tudi v Sloveniji se srečujemo duhovniki, škofje in verniki različnih Cerkva v iskrenem prijateljskem razpoloženju.

Pavlov brodolom dobiva danes še neko drugo zelo žalostno aktualnost. Podobni brodolomi čolnov z begunci iz Afrike se namreč že vrsto let dogajajo na istem Sredozemskem morju in na istih obalah. To so zgodbe migrantov, tudi žensk in otrok, ki bežijo pred bedo in vojnami. Morje naplavlja utopljenca. A na istih obalah, nedaleč proč, si v turističnih krajih premožni Evropejci privoščijo vsako razkošje, v popolni brezbriznosti do ubogih ljudi.

Papež Frančišek je ob svetovnem dnevu revnih govoril o današnji »kulturi odmetavanja«, ki se ne meni za revne. Odmetava hrano, obleko pa tudi ljudi. V očeh Cerkve pa so revni dragocen zaklad. Po papeževih besedah nam bodo prav oni nekoč odprli ali pa zaprli vrata v nebesa. Malteški kristjani pa vsem kristjanom Evrope zastavljajo vprašanje: Ali v beguncih prepoznavamo Kristusov obraz? Kaj bo z nami, ko nam bo sodnik nekoč rekel: »Tujec sem bil in popotnik in me niste sprejeli«?

PROŠNJE

Bog, naš Oče, priznavamo, da v človeštvu, ki je še zmeraj nesrečno razdvojeno, ti nenehno deluješ in si začetnik vsakega prizadevanja za mir in edinost. Zato te prosimo:

1. Zemljo si dal v last vsem njenim prebivalcem. Uči nas solidarnosti do vseh.
2. Naj prepoznamo tvoj obraz v revnih in stiskanih, čeprav so drugačne kulture in vere.
3. Odpri nam oči za vsako človeško stisko.
4. Naj najdemo pravo besedo za vse, ko se bodo čutili osamljene in izgubljene.
5. Daj nam pogum, da bomo z dejanji pomagali vsem ubogim in zatiranim.
6. Naj bo tvoja Cerkev kraj resnice in svobode, pravičnosti in mira.

Nebeški Oče, vse ljudi si povabil na nebeško gostijo. Pomagaj nam, da ne odklonimo tvojega povabila in dosežemo srečno večnost. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

SEDMI DAN (petek, 24. januarja):

SPREOBRNJENJE: SPREMENITI SRCE IN DUHA

UVOD

Papež Frančišek je pred leti rekel: »Preseljevanja ljudi so zname-nje časa, ki ga moramo znati brati in razumeti. Vsak tujec, ki potr-ka na naša vrata, nam daje priložnost, da se srečamo z Jezusom Kristusom. On se je namreč hotel izenačiti z vsakim tujcem, po-potnikom ali gostom, ki ga sprejmemo ali pa odklonimo.« Ne gre le za migrante, ampak gre za krščansko ljubezen, ki je prva Gospodova zapoved. Gre tudi za to, ali ostajamo ljudje, gre za človečnost.«

Berilo: Pavel na Malti (Apd 28,1-6)

Berilo iz Apostolskih del.

Ko smo se tako rešili, smo izvedeli, da se otok imenuje Malta. Domačini so nas sprejeli nadvse ljubeznivo. Ker se je pripravljalo k dežju in je bilo mraz, so zakurili kres in nas vse zbrali ob njem. Pavel je nabral kup dračja in ga vrgel na ogenj; tedaj pa je od vročine iz dračja švignila kača in se mu privila na roko. Ko so domačini videli, kako mu žival visi z roke, so govorili med sabo: »Ta človek je gotovo morilec: rešil se je iz morja, zdaj pa mu Pravič-nost ne pusti, da bi živel.« Pavel pa je kačo stresel v ogenj, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo. Pričakovali so, da mu bo roka otekla ali da se bo hipoma zgrudil mrtev. Dolgo so čakali; nazadnje pa so videli, da se mu ni zgodilo nič hudega. Tedaj so spremenili svoje mnenje in govorili: »To je bog!«

Spev z odpevom – Ps 119: Božja pravičnost

Odpev: Gospod, tvoje zapovedi so moje veselje.

Pravičen si, o Gospod,
in iskren v svojih sodbah.
Razglasil si svoja pričevanja v pravičnosti,
in popolno zvestobo. *Odpev.*

Moja gorečnost me razjeda,
ker so moji nasprotniki pozabili tvoje besede.
Tvoj izrek je zelo prečiščen,
in tvoj služabnik ga ljubi. *Odpev.*

Majhen sem in preziran,
tvojih ukazov nisem pozabil.
Tvoja pravičnost je pravičnost na veke,
tvoja postava je resnica. *Odpev.*

Stiska in nadloga sta me zadeli,
tvoje zapovedi so moje veselje.
Pravičnost so tvoja pričevanja na veke,
daj mi razumnost, da bom živel. *Odpev.*

**Aleluja. Kdor sprejme enega takega otroka v mojem imenu,
mene sprejme. Aleluja.**

Evangelij: Največji v nebeškem kraljestvu (Mt 18,1-6)

Iz svetega evangelija po Mateju.

Tisti čas so učenci stopili k Jezusu in dejali: »Kdo je torej največji v nebeškem kraljestvu?« Tedaj je poklical k sebi otroka, ga postavil mednje in rekel: »Resnično, povem vam: Če se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo! Kdor se torej poniža kot ta otrok, bo največji v nebeškem kraljestvu, in kdor sprejme enega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme. Kdor pohujša enega od teh malih, ki verujejo vame, bi bilo bolje zanj, da se mu obesi mlinski kamen na vrat in se potopi v globino morja.«

NAGOVOR

Pavel, apostol narodov, je na Malto prispel preko brodoloma ladje, na kateri je potoval. Otočanom, tedaj še poganom, je prinesel najdragocenejše: veselo novico o odrešenju, Jezusov evangelij. Tudi na tak način prihaja evangelij v Evropo – preko obsojenca, kaznjenca, migranta, brodolomca.

Njegov spremljevalec Luka pravi, da so jih domačini sprejeli nadvse ljubeznivo. Toda nekaj strahu in predsodkov je ostalo. Ob prizoru s kačo bi ga tedaj še praznoverni otočani skoraj obsodili kot morilca. Potem pa so spremenili svoje mnenje in ga v isti prazni veri razglasili celo za boga.

V Evropi in tudi pri nas določeni krogi širijo strahove pred migranti in utrjujejo krivične predsodke do njih. Ali nismo podobni tistim, ki so brodolomca Pavla kar na hitro imeli za zločinca, za morilca? To slabo mnenje o njem so kmalu spremenili, v Evropi pa se odklanjanje in sovraštvo do beguncev še utrjuje. Mar nismo tudi mi evangelija in kulture sprejeli od tujcev, prišlekov, tujih misijonarjev? Mar niso bili begunci tisoči naših ljudi, ki so maja leta 1945 bežali v tujino in so bili tam večinoma lepo sprejeti?

Cerkev je te dni (14. januarja) obhajala že 106. svetovni dan migrantov in beguncev. Papež Frančišek je pred leti za ta dan izbral besede iz Stare zaveze: »Tujec, ki biva med vami, vam naj bo kakor domačin, kakor eden izmed vas! Ljubi ga kakor sebe, kajti tujci ste bili v egiptovski deželi« (19,34). Ob tem je povedal: »Gospod zaupa materinski ljubezni Cerkve vsakega človeka, ki je prisiljen, da zapusti svojo domovino in išče boljšo prihodnost.«

Nedavno je papež v odnosu do migrantov vnovič govoril o individualizmu in koristoljubju, ki ustvarjata »globalizacijo brezbričnosti« in izključevanja. Širi se kultura odmetavanja, katere žrtve so vse bolj tudi ljudje, ki zaman trkajo na naša vrata v iskanju varnosti in boljše prihodnosti. Na široko pa odpiramo vrata petičnim tujcem in bogatim turistom. Gre za naše strahove, pravi papež. Hudobije in surovosti našega časa netijo strahove pred ne-

znanimi, obrobni in tujci. Zaradi teh strahov postajamo nestrpni, celo rasisti, in se zapiramo vase. Postajamo nesposobni srečati se z drugim in drugačnim, navsezadnje nesposobni srečati se z Gospodom.

»Če ljubite tiste, ki ljubijo vas, kakšno plačilo vas čaka?« Če sprejemate samo tiste, ki sprejemajo vas, ali ste še kristjani? Ne gre le za migrante, ampak gre za krščansko ljubezen, ki je prva zapoved. Gre za človečnost. Usmiljeni Samarijan, ki je bil za Jude osovraženi tujec, je videl ranjenca, ki se mu je v srce zasmilil. Postal mu je bližnji. Duhovnik in levit pa sta v velikem ovinku šla mimo. Ni moderno govoriti o usmiljenju. Toda ko se odpremo bližnjemu, nismo revnejši, ampak bogatejši, ker smo bolj človeški.«

PROŠNJE

Gospod Jezus, hotel si se izenačiti s tujci in priseljenci, zato te prosimo:

1. Odpri nam oči za trpljenje ljudi v krajih, kjer divjajo vojne, nasilje in krivice.
2. Naj v vsakem človeku, ki je v stiski, prepoznavamo tvoj obraz.
3. Ko si živel med nami, nisi imel, kamor bi glavo naslonil. Naj nudimo zavetje in varnost ljudem na poti.
4. Tvoja mati Marija te je rodila daleč od doma in je morala bežati v Egipt. Prebudi v nas sočutje in usmiljenje do trpečih družin.
5. Premagaj naše neutemeljene strahove in predsodke.
6. Ljubezen si skazoval ubogim, zapostavljenim in grešnim. Naj se kristjani kljub razlikam povežemo v služanju ubogim.

Nebeški Oče, naj tvoja Cerkev zbira ljudi k edinosti, pričuje o tvoji ljubezni in vsem odpira vrata upanja. Usliši nas po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

OSMI DAN (sobota, 25. januarja):

VELIKODUŠNOST: PREJEMANJE IN DAJANJE

UVOD

Danes sklepamo teden molitve za edinost. Takšna molitev ni nekaj osamljenega, ampak je pridruženje Jezusovi molitvi v dvorani zadnje večerje. V tem je njena posebna odličnost in lepota. Ne molimo sami, ampak svoj šibki glas pridružujemo glasu Božjega Sina, njegovi prošnji, ki jo bo Oče ob svojem času gotovo uslišal. Jezus je molil, da bi bili vsi njegovi učenci eno, »da bo svet verovalec« v Sina in prek njega v Očeta. V molitvi doživljamo, da edinost ne more biti zgolj sad človeških naporov, ampak je vedno delo Svetega Duha. Ne moremo je »ustvariti«, »izdelati« ali organizirati. Lahko jo samo sprejmemo kot dar Duha, ko smo notranje dovolj pripravljene za to.

Berilo: Pavel na Malti (Apd 28,7-11.16)

Berilo iz Apostolskih del.

V okolici kraja, kjer smo se rešili na kopno, so bila zemljišča; njihov lastnik je bil prvak otoka, Publij po imenu. Ta nas je sprejel in prijazno gostil tri dni. Publijev oče je prav tedaj ležal bolan. Pavel je prišel k njemu in molil, položil nanj roke in ga ozdravil. Po tem dogodku so prihajali tudi drugi bolniki z otoka in bili so ozdravljeni. Zato so nas obsipali z velikimi častmi in ob odhodu so nas oskrbeli z vsem, da ne bi trpeli pomanjkanja. Po treh mesecih smo se odpeljali z ladjo, ki je prezimila na otoku. Ko smo prišli v Rim, so Pavlu dovolili, da lahko stanuje zasebno, z vojakom, ki ga je stražil.

Spev z odpevom – Ps 103,1-5: Hvalnica Božji ljubezni

Odpev: Usmiljen in milostljiv je Gospod.

Slávi, moja duša, Gospoda,
vsa moja notranjost njegovo sveto ime.
Slávi, moja duša, Gospoda,
ne pozabi nobenega njegovega dejanja. *Odpev.*

On odpušča vso tvojo krivdo,
ozdravlja vse tvoje bolezni,
iz jame rešuje tvoje življenje,
in te krona z dobroto in usmiljenjem. *Odpev.*

Tvoja leta nasičuje z dobrinami;
kakor orlu se obnavlja tvoja mladost.
Gospod opravlja dela pravičnosti,
dela pravice za vse zatirane. *Odpev.*

**Aleluja. Išcite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost
in vse drugo vam bo navrženo. Aleluja.**

Evangelij: Naročila dvanajsterim (Mt 10,5 -8)

Iz svetega evangelija po Mateju.
Tisti čas je Jezus poslal dvanajstere učence in jim naročil:
»Pojdite k izgubljenim ovcam Izraelove hiše. Spotoma pa ozna-
njajte in govorite: »Nebeško kraljestvo se je približalo.« Bolnike
ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, demone izganjajte.
Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte.«

NAGOVOR

»Domačini so nas sprejeli nadvse ljubeznivo,« je glavna misel letošnjega tedna molitve za edinost, ki se danes končuje. Za vse čase bo ostala ta svetopisemska pohvala zapisana v čast prebivalcem otoka Malte. Publij, prvak otoka, je brodolomce sprejel in prijazno gostil. Ob odhodu so jih prebivalci otoka oskrbeli z vsem, da ne bi trpeli pomanjkanja. Razumljivo je, da so prišleki v brodolo-

mu izgubili vse in rešili le gola življenja. Apostol Pavel je otočanom velikodušno povrnil dobroto: ozdravil je Publijevega očeta in številne druge bolnike.

Dogodki na Malti nam kristjanom postavljajo ogledalo glede naših odnosov med Cerkvami. Če so poganski Maltežani tako ljubeznivo sprejeli tujce, se moramo tudi mi ljubeznivo sprejemati kljub našim razlikam. Tudi tu gre za prejemanje in dajanje, za izmenjavo darov. Najprej se moramo naučiti sprejemati. Potrebna je ponižnost, da priznamo, da tudi mi potrebujemo druge. Od kristjanov drugih Cerkva se lahko marsičesa naučimo. Morda od evangeličanov večje ljubezni do Svetega pisma, ali pa od pravoslavnih večjega spoštovanja do bogoslužja.

Postati moramo blagoslov drug za drugega. Ekumensko gibanje nas ne osiromaši, ampak pozorno skrbi za to, da se nič ne izgubi. To je proces rasti in obogatitve. Prek dialoga nas Sveti Duh uvaja v »vso resnico«.

Današnji praznik spreobrnitve apostola Pavla nas spominja na potrebnost spreobrnjenja. Jezus je začel svoje javno delovanje s povabilom k spremembi mišljenja in delovanja: »Spreobrnite se in verujte evangeliju«. Ekumensko gibanje ni mogoče brez spreobrnjenja, očiščenja spomina in srca, brez prenove duha, jezika in ravnanja. Ni ga brez pripravljenosti za prenovo. To velja za Cerkve nasploh, ki je »vedno potrebna očiščevanja in nikoli ne preneha s pokoro in prenavljanjem«.

Omenimo še dve obletnici, ki smo ju obeležili minulo leto. Lani jeseni je minilo dvajset let od podpisa skupne izjavo o opravičenju. Podpisali so jo predstavniki katoliške in evangeličanske Cerkve 31. oktobra 1999 v Augsburgu. Ugotavlja, da obe strani soglašata v temeljnih vprašanih nauka o opravičenju človeka pred Bogom. S tem podpisom je bil odpravljen eden od glavnih razlogov za cerkveni razkol v 16. stoletju. Mnoge takratne medsebojne obtožbe in obsojbe so s tem postale brezpredmetne in niso več razlog za razdeljenost.

Obenem smo lani obeležili 1150. obletnico smrti velikega apostola Slovanov, sv. Cirila, ki je leta 869 umrl v Rimu. Na njegov grob prihajajo hvaležni romarji iz vseh slovanskih dežel, saj je skupaj s sv. Metodom utemeljitelj slovanskega pismenstva. Škof Slomšek ju je častil kot zavetnika cerkvene edinosti, sv. Janez Pavel II. pa ju je leta 1980 razglasil za sozavetnika Evrope skupaj s sv. Benediktom.

PROŠNJE

Kristus, Luč sveta, želimo hoditi za teboj, da ne bomo hodili v temi. Prosimo te:

1. Uči nas, da se bomo kristjani med seboj sprejemali z iskreno naklonjenostjo.
2. Daj nam velikodušnost pri dajanju in ponižnost pri prejemanju.
3. Zastonj smo prejeli, naj vsem ljudem delamo in želimo dobro.
4. Praznik spreobrnitve apostola Pavla naj nas nagiba k spreobrnjenju in očiščenju spomina.
5. Poživi nam vero v Božjo previdnost, ki nas preko preizkušenj vodi naproti edinosti kristjanov.
6. Naj uresničujemo edinost v različnosti in pričujemo za čudovito občestvo treh oseb v enem Bogu.

Nebeški Oče, v Jezusovem imenu se ti zahvaljujemo za vse, kar nam podarjaš. Usliši naše prošnje po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

EKUMENSKO BESEDNO BOGOSLUŽJE

Uvodna opomba: Čolni so pomemben predmet za življenje na otoku Malta. Svetopisemsko berilo pri tem bogoslužju opisuje nevarno potovanje apostola Pavla po Sredozemskem morju. Čoln ali ladja pa sta lahko tudi simbol za nelahko potovanje kristjanov naproti edinstvi. Zato predlagamo, da se pred bogoslužjem v sprednjem delu cerkve ali dvorane namesti manjši čoln ali model čolna. – Ker je berilo sorazmerno dolgo in vsebuje tehnične mornarske izraze, zahteva branje odlomka posebno pozornost. Lahko določimo več bralcev, besedilo lahko dramatiziramo ali uporabimo audiovizualne pripomočke. Bralec/bralci se postavijo blizu čolna.

Potek bogoslužja

»Domačini so nas sprejeli nadvse ljubeznivo« (Apd 28,2)

Vstopna pesem

(Med pesmijo v sprevedu pristopajo sodelujoči predstavniki različnih Cerkva. Voditelj na čelu nosi knjigo Svetega pisma in jo postavi na častno mesto v središču prizorišča.)

Pozdrav in uvod

Voditelj: Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha z vami vsemi.

Vsi: In s tvojim duhom.

Voditelj: Dragi bratje in sestre v Kristusu. Zbrali smo se k molitvi za edinost kristjanov in za spravo v svetu. Delitve med kristjani obstajajo že dolga stoletja. Nasprotujejo Božji volji, so v spotiko svetu in škodujejo oznanjevanju evangelija. Zaupamo v moč molitve. Skupaj z vsemi kristjani po svetu danes prosimo Boga za to, da se presežejo ločitve med nami.

Gradivo za letošnji teden molitve so pripravile različne krščanske Cerkve na otoku Malta. Zgodovina krščanstva na tem majhnem otoku sega nazaj vse do časa apostolov. Izročilo pove, da je sv. Pavel, apostol narodov, prispel na obale Malte okoli leta 60. Opis teh znamenitih in za prihodnost krščanstva na Malti in v Evropi tako ključ-

nih dogodkov nam podajajo Apostolska dela v zadnjih dveh poglavjih. Tu beremo o prvih začetkih krščanstva na Malti in manjšem sosednjem otoku Gozo, ki se nahajata sredi Sredozemskega morja, na pol poti med Severno Afriko in Sicilijo. Ta svetopisemska dežela se nahaja na križišču civilizacij, kultur in verstev. Naše molitve in premišljevanja danes in v tem tednu osvetljujejo pomen gostoljubnosti, ki jo otočani izkažejo brodolomcem. Pisatelj Luka, ki je spremljal Pavla, je zapisal: »Domačini so nas sprejeli nadvse ljubeznivo«. – Naj tudi naše medsebojne odnose vedno odlikujeta ljubezen in spoštovanje.

Prošnja za prihod Svetega Duha

(pevec vsakokrat zapoje odpev/odgovor, za njim ga ponovijo vsi)

Voditelj: Duh ljubezni, pridi k nam in prebivaj med nami.

Pevec: **Pridi, Sveti Duh! (ali: Veni Sancte Spiritus!)**

Voditelj: Duh edinosti, pokaži nam pot do edinosti kristjanov.

Pevec: **Pridi, Sveti Duh! (ali: Veni Sancte Spiritus!)**

Voditelj: Duh gostoljubnosti, nauči nas dobrote in prijaznosti.

Pevec: **Pridi, Sveti Duh! (ali: Veni Sancte Spiritus!)**

Voditelj: Duh sočutja, vlij v nas spoštovanje do vseh, ki jih srečujemo.

Pevec: **Pridi, Sveti Duh! (ali: Veni Sancte Spiritus!)**

Voditelj: Duh upanja, pomagaj nam, da premagamo vse ovire na ekumenskem potovanju.

Pevec: **Pridi, Sveti Duh! (ali: Veni Sancte Spiritus!)**

Prošnja za odpuščanje in spravo

(pevec vsakokrat zapoje odpev/odgovor, za njim ga ponovijo vsi)

Voditelj: Gospod, odpusti nam pretekle napake, nezaupanje in krivična dejanja med kristjani različnih Cerkev in izročil.

Pevec: **Gospod usmili se! (ali: Kyrie eleison!)**

Voditelj: Gospod, odpusti nam, da raje ostajamo v temi, namesto da bi iskali pot luči, kajti Ti, Gospod, si edina prava Luč.

Pevec: **Gospod usmili se! (ali: Kyrie eleison!)**

Voditelj: Gospod, odpusti nam, ker imamo premalo vere in ker smo omahljivi v upanju in pristni ljubezni.

Pevec: **Gospod usmili se! (ali: Kyrie eleison!).**

Voditelj: Gospod, odpusti nam, ker smo s svojo trdoto drugim večkrat prizadejali bolečine in stiske.

Pevec: **Gospod usmili se! (ali: Kyrie eleison!).**

Voditelj: Gospod, odpusti nam, ker smo bili do drugih brezbržni in se zapirali vase, namesto da bi izkazovali gostoljubje vsem, zlasti tujcem in beguncem.

Pevec: **Gospod usmili se! (ali: Kyrie eleison!).**

Voditelj: Usmiljen in milostljiv je Gospod, počasen v jezi in bogat v dobroti. Kakor je nebo visoko nad zemljo, je njegova dobrota silna nad tistimi, ki se ga bojijo. Kakor je vzhod oddaljen od zahoda, oddaljuje od nas naša hudodelstva.

Pesem

Božja beseda

Voditelj: Nebeški Oče, odpri naša srca in razum za tvojo besedo.

Bralec: Tvoje besede so duh in življenje.

Voditelj: Vodi nas, da se povežemo v edinosti in ljubezni.

Bralec: Tvoja beseda je luč na naši poti.

Berilo iz Apostolskih del (Apd 27,18-28,10)

(gl. zgoraj na prvih straneh knjižice; primerno je, da preberemo celotno poročilo o viharju na morju, brodolomu in Pavlovem bivanju na Malti)

Bralec (ob koncu): To je Božja beseda.

Vsi: Bogu hvala.

Spev z odpevom - Ps 107: Zahvalna pesem odrešenih (pevec poje psalm, vsi ponavljajo odpev)

Odpev: Gospod je vihar spremenil v tišino.

Naj se zahvaljujejo Gospodu za njegovo dobroto,
za njegova čudovita dela v blagor človeškim sinovom,
ker je lačno dušo nasitil,
sestradano napolnil z dobrotami. *Odpev.*

V svoji stiski so vpili h Gospodu,
iz njihovih tesnob jih je rešil.
Poslal je svojo besedo in jih ozdravil,
potegnil jih je iz njihovih jam. *Odpev.*

Naj se zahvaljujejo Gospodu za njegovo dobroto,
za njegova čudovita dela v blagor človeškim sinovom.
Naj darujejo zahvalne daritve,
z vriskanjem naj pripovedujejo o njegovih delih. *Odpev.*

V svoji stiski so vpili h Gospodu,
iz njihovih tesnob jih je izpeljal.
Vihar je spremenil v tišino, utihnili so valovi.
Razveselili so se, da so se pomirili,
vodil jih je v pristanišče po njihovi želji. *Odpev.*

Naj se zahvaljujejo Gospodu za njegovo dobroto,
za njegova čudovita dela v blagor človeškim sinovom.
Naj ga povzdigujejo v zboru ljudstva,
v krogu starešin naj ga hvalijo. *Odpev.*

Aleluja. Vztrajajte v molitvi, bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje. Aleluja.

Evangelij: Jezus pošlje učence. Jezusov vnebohod (Mr 16,14-20)

Iz svetega evangelija po Marku.

Tisti čas se je Jezus prikazal enajsterim, ko so bili pri mizi. Grajal je njihovo nevero in trdosrčnost, ker niso verjeli tistim, ki so ga videli obujenega. Rekel jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu! Kdor bo sprejel vero in bo krščen, bo rešen, kdor pa ne bo sprejel vere, bo obsojen. Tiste pa, ki bodo sprejeli vero, bodo spremljala ta znamenja: v mojem imenu bodo izganjali de-

mone, govorili nove jezike, z rokami dvigali kače, in če bodo kaj strupenega izpili, jim ne bo škodovalo. Na bolnike bodo polagali roke in ti bodo ozdraveli.«

Potem ko je Gospod Jezus govoril z njimi, je bil vzet v nebo in je sédel na Božjo desnico. Oni pa so šli in povsod oznanjali in Gospod je z njimi sodeloval ter besedo potrjeval z znamenji, ki so jih spremljala.

Voditelj: Kristusov evangelij.

Vsi: Hvala tebi, Kristus.

Kratek nagovor ali svetopisemsko premišljanje

Pesem (*npr. Oče, združi nas*)

Nicejsko-carigrajska vera

Voditelj: Bratje in sestre, ker smo povezani v Gospodu Jezusu Kristusu, izpovejmo našo skupno vera v enega Boga, Očeta, Sina in Svetega Duha.

Verujem v enega Boga...

Prošnje ljudstva

(Med prošnjami člani različnih Cerkev prinesejo na prizorišče osem vesel ali modele vesel. Na vsakem veslu je napisano eno od naslednjih gesel: SPRAVA RAZSVETLJENJE UPANJE ZAUPANJE MOČ GOSTOLJUBNOST SPREOBRNJENJE VELIKODUŠNOST. Ob vsaki prošnji sodelujoči dvigne ustrezno veslo in ga nato odloži ob čoln ali vanj. Sledi nekaj trenutkov za tiho molitev. Bralec prebere ustrezno prošnjo in vsi odgovorijo.)

Voditelj: Ne moremo se sami spoprijemati z viharji življenja. Čoln se premika naprej, če vsi složno veslajo. Ko se srečujemo s težavami, vemo, da moramo stopiti skupaj in združiti svoje moči. Molimo.

(med tiho molitvijo prvi prinese prvo veslo: SPRAVA, za njim sledijo še ostali)

- Bralec: Usmiljeni Bog, ozdravi naše boleče spomine iz preteklosti, ki so ranile eno ali drugo Cerkev in nas še delijo.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za spravo.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, pomagaj nam, da se napotimo za Kristusom, ki je prava Luč.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za razsvetljenje.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, utrdi naše zaupanje v tvojo previdnost, ko nam grozijo viharji življenja.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za upanje.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, preoblikuj naše številne delitve v soglasje in naše nezaupanje v medsebojno sprejemanje.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za zaupanje.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, daj nam pogum, da bomo oznanjali resnico v pravičnosti in ljubezni.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za moč.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, odpravi pregrade in ovire, vidne in nevidne, ki nas ovirajo, da bi sprejemali sestre in brate, ki so v nevarnosti in potrebi.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za gostoljubnost.**
- Bralec: Usmiljeni Bog, spremeni naša srca in srca naših skupnosti, da bomo ljudem prinašali tvojo moč ozdravljanja.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za spreobrnjenje.**
- Bralec: Odpri nam oči, da bomo celotno stvarstvo dojemali kot tvoj dar. Odpri tudi naše roke, da bomo solidarno delili z drugimi sadove zemlje.
- Bralec in za njim vsi: **Usliši našo prošnjo za velikodušnost.**

Očenaš

Voditelj: Združeni smo v Jezusu Kristusu, zato skupaj molimo, kakor nas je on naučil.

Vsi: Oče naš... Tvoje je kraljestvo...

Pozdrav miru

Voditelj: Prebivalci Malte so sprejeli Pavla in njegove sopotnike z izjemno prijaznostjo. Tudi mi si podajmo roko in zaželi-

mo mir, ki nam ga Kristus podarja. Skupaj smo poslani, da bi oznanjali veselo vest.

(izmenjamo si pozdrav miru)

Blagoslov

Voditelj: Zbrali smo se kot kristjani, kot »sošolci« v hoji za Gospodom. Ko hrepenimo po edinosti, se danes vnovič zavežimo, da bomo delali za ta skupni cilj.

(nekaj trenutkov tiho molimo; nato eden od navzočih voditeljev ali vsi skupaj molijo blagoslovno molitev)

Voditelj/voditelji: Bog Oče, ki nas je poklical iz teme v svetlobo, naj nas napravi za resnične prinašalce Božje svetlobe.

Vsi: Amen.

Voditelj/voditelji: Bog Sin, ki nas je odrešil z dragoceno krvjo, naj nam da moči, da bomo posnemali njegov zgled služenja drugim.

Vsi: Amen.

Voditelj/voditelji: Bog Sveti Duh, ki je Gospod in izvir življenja, naj nas krepí, da bomo prenesli vse življenjske brodolome in dosegli obale zveličanja.

Vsi: Amen.

Voditelj/voditelji: Blagoslovi in varuje naj nas sedaj in vedno vse-mogočni in usmiljeni Bog Oče in Sin in Sveti Duh.

Vsi: Amen.

Sklepna pesem

(Na Malti so posebej za letošnji teden molitve napisali pesem Izjemna prijaznost - »Unusual Kindness«. Video je na voljo na Youtubeu:

https://www.youtube.com/watch?v=bRB4_CjuHy8)

EKUMENSKI POLOŽAJ NA MALTI

(Spodnje besedilo je objavljeno izključno s pooblastilom in v odgovornosti ekumenske skupine na Malti, ki je sestavila tudi ostala besedila za obhajanje tedna molitve za edinost kristjanov 2020.)

Otok Malta v Sredozemskem morju je prejel krščanstvo po delovanju apostola Pavla, potem ko je ta na poti v Rim doživel brodolom. V 27. in 28. poglavju Apostolskih del beremo natančno poročilo, ki opisuje vihar na morju ter brodolom, ki se zgodi po Božji previdnosti. Vseh 276 potnikov na ladji se varno reši na obalo, kjer jih domačini prijazno sprejmejo. V tej pripovedi so kratko opisana tudi Pavlova ozdravljenja na otoku.

Malta ima dolgo in pestro zgodovino, v kateri so se menjavali številni gospodarji: Kartażani, Rimljani, Bizantinci, Arabci, Normani, vladarji iz Švabske, iz Aragona, vitezi Reda sv. Janeza, Francozi in Britanci. Leta 1964 je Malta postala neodvisen narod znotraj Britanske zveze držav (Commonwealth). Leta 2004 se je skupaj s Slovenijo in nekaterimi drugimi državami pridružila Evropski zvezi.

Krščanska vera je globoko zakoreninjena v kulturi prebivalcev Malte in sosednjega otoka Gozo. Skupaj štejeta ok. 430.000 prebivalcev, ki so pretežno katoliške vere, vendar znatne skupine pripadajo drugim verskim izročilom (veroizpovedim). Ekumenizem je blizu njihovemu izkustvu. Prebivalstvo Malte se nahaja na križišču civilizacij, verstev, trgovine in preseljevanj, zato so bili vedno odprti za druge in gostoljubni do njih. Priznavajo, da jim ustrezen odnos do različnosti pomaga, da lažje cenijo bogastvo različnih krščanskih Cerkva.

Prva stalna in številčno pomembna navzočnost vernikov drugih Cerkva sega nazaj v prvo polovico 19. stoletja. Takrat je otok dobil močno posadko britanskih vojakov in mornarjev, ki so jih

spremljali njihovi duhovniki. Polagoma so poskrbeli za gradnjo primernih in dostojanstvenih bogoslužnih zgradb za vernike Škotske Cerkve (St Andrew's Scots' Church, ustanovljena 1824, dokončana 1857), Anglikanske skupnosti (St Paul's Pro-Cathedral, ustanovljena 1839, dokončana 1844) in Metodistične Cerkve (dokončana 1883). Po krimski vojni in odprtju Sueškega prekopa je Malta postala strateško morsko oporišče, središče trgovine ter pomembna ladjedelnica.

Leta 1816 so Grki in Ciprčani, živeči na otoku, ustanovili Grško pravoslavno skupnost. Od 1990 dalje je članstvo različnih pravoslavnih Cerkva strmo naraščalo. Večina so bili priseljenci iz vzhodne Evrope, ki so na Malti iskali delo. Mednje spadajo pravoslavni verniki iz Srbije, Rusije, Romunije in Bolgarije. Semkaj so se zatekli tudi številni verniki orientalnih pravoslavnih Cerkva, zlasti iz Egipta, Etiopije in Eritreje, ki so zaradi preganjanja bežali iz svojih dežel. Isto velja za manjše skupine pravoslavnih kristjanov s Srednjega Vzhoda, zlasti iz Sirije in Iraka.

Zaradi pisane raznovrstnosti krščanskih Cerkva je tukajšnje ekumensko prizorišče dokaj živahno. Prva ekumenska srečanja na Malti so se odvijala sredi 60. let, ko se je skupina katoliških duhovnikov redno srečevala s kaplani v britanski vojski, ki je imela tu svojo postojanko. Pogovarjali so se o skupnih zadevah in skupaj molili. Pogosto in uspešno je bilo tudi sodelovanje med malteškimi biblicisti in duhovniki različnih krščanskih veroizpovedi. Ti ekumenski stiki so se gradili na temelju pristnih prijateljskih odnosov. Malteška svetopisemska družba je sodelovala z duhovniki iz več krščanskih skupnosti.

Prva formalna ekumenska bogoslužja na Malti so bila v 60. in 70. letih. Tu so bili tudi prvi sestanki ARCIC-a in luteransko-katoliške komisije za dialog. Leta 1977 je tedanji katoliški nadškof ustanovil škofijsko ekumensko komisijo; ta je spodbujala k molitvi za edinost in oblikovala čut za navzočnost drugih krščanskih skupnosti. Leta 1995 je jezuit p. M. Eminyan ustanovil mal-

teški ekumenski svet, ki danes nosi ime *Svet kristjanov na Malti* (*Christians Together in Malta*). Vključuje predstavnike različnih Cerkva. V sodelovanju s škofijsko komisijo za ekumenizem med drugim vsebinsko in organizacijsko pripravlja ekumenska bogoslužja.

Članice *Svet kristjanov na Malti* so naslednje Cerkve in skupnosti: Rimskokatoliška, Angleška, Škotska, Metodistična, Evangeličansko-luteranska, Grška, Srbska, Ruska, Romunska, Bolgarska in Koptska pravoslavna Cerkev. Člani sveta so tudi Adventisti sedmega dne. Med njimi vlada spoštovanje in lepo sodelovanje. Katoliška Cerkev pomaga različnim pravoslavnim Cerkvam, anglikancem in drugim protestantskim skupnostim, da si uredijo primeren kraj za bogoslužje. Ekumenske dejavnosti so tu – poleg običajnih ekumenskih bogoslužij – še naslednje:

- skupen projekt diakonije, ki ga podpirajo krščanske Cerkve;
- božični festival v anglikanski stolnici v Valletti;
- sprejem pri katoliškem nadškofu za nekatoliške predstavnike v tednu molitve za edinost;
- razne druge pobude: obiskovanje bolnikov in ostarelih, petje božičnih pesmi, obhajanje Dneva molitve za stvarstvo;
- medsebojna udeležba predstavnikov pri praznovanjih zavetnikov in molitvenih srečanjih;
- sodelovanje pri ekumenski vzgoji in pouku;
- predsednik Republike vsako leto v božičnem času povabi voditelje Cerkva k udeležbi pri okrogli mizi.

Ekumensko sodelovanje na več ravneh podpira edinost med kristjani na Malti. Ekumensko razpoloženje je dobro in lahko služi za vzorec ekumenskega sodelovanja na svetovni ravni.

MOLITEV ZA EDINOST

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas, si molil,
da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno,
kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi.

Daj, da bomo živo začutili, kako velika nezvestoba do Tebe
je naša razdeljenost.

Daj nam iskrenosti, da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost,
nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost,
ki se morda skrivajo v nas.

Daj nam poguma, da bomo vse to izkoreninili.

Nakloni nam, da se vsi zedinimo v Tebi,
da bi se iz naših src in ustnic neprestano dvigala Tvoja molitev
za edinost kristjanov, kakršno Ti hočeš.

V tebi, ki si popolna Ljubezen, naj najdemo Pot,
ki vodi do edinosti v poslušnosti Tvoji Ljubezni in Resnici. Amen.

* * *

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu poklical k edinosti
vere, zedini vse kristjane v svoji sveti Cerkvi. Naj bomo v češčanju
troedinega Boga vsi narodi na zemlji združeni, kakor so združeni
Božji izvoljenci v nebesih. To te prosimo po zasluženju Jezusa Kri-
stusa, po priprošnji prečiste Device Marije, sv. Cirila in Metoda, sv.
Leopolda Mandića in vseh svetnikov. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Sveta Devica Marija, prosi za nas!

Sveta brata Ciril in Metod, prosita za nas!

Blaženi Anton Martin Slomšek, prosi za nas!